

Pred pomembnim jubilejem

Iz govora tov. Zemlja

Nova kvaliteta dela SZDL

V razpravi na občinski konferenci SZDL v Kočevju je sodeloval tudi tov. Janez Zemljarič, član glavnega odbora SZDL Slovenije in med drugim tudi dejal:

— Vaša komuna ima letos velike in lepe načrte, predvsem pri nadaljnji izgradnji gospodarstva, kar smo lahko razbrali tudi iz predsednikovega poročila. Pričakoval sem, da se bo razprava v glavnem sukala okrog gospodarske problematike, prijetno pa sem bil presenečen, ko so skoraj vsi govorniki podrobno obravnavali vprašanje družbenih služb. To je toliko bolj pomembno zdaj, ko vse napore vlagate v gospodarstvo, družbene službe pa so v tesni zvezi z le-tem! Vprašanja družbenega standarda moramo vedno reševati istočasno s problemi gospodarstva.

— S tem se odpira nova kvaliteta dela SZDL, namreč globalna obdelava nekoga vprašanja. Kajpak ne smemo pustiti ob strani množice drugih stvari, ki naj jih SZDL obravnava drugič. Kakor danes bi morali ob priliki podrobno obdelati druga, sorodna vprašanja, n. pr. obrt, gostinstvo, trgovino, čez nekaj mesecev spet druga itd. To naj postane stalna praksa SZDL, s čimer bomo dosegli večjo učinkovitost organizacije...

— Kočevska komuna je svojevrstna in se razlikuje od ostalih v Sloveniji. Značilna sta velika gospodarska moč in močan sektor družbene lastnine v kmetijstvu in gozdarstvu (85 odstotkov), česar ne zasledimo v nobeni drugi občini! Prav to omogoča hitrejši razvoj socialističnih družbenih odnosov...

Tov. Zemljarič je nato spregovoril še o občinskem statutu in statutih gospodarskih organizacij in krajevnih skupnosti, o mestu le-teh v statutu in o njihovi vlogi v vsakdanjem življenju.

Na koncu je spregovoril še o jesenski proslavi 20-letnice Kočevskega zbora. — Kočevski zbor je postavil temelje tega, kar danes izpopolnjujemo. Značilnost Zbora, na katerem so odposlanci sloven-

(Konec na 3. strani)

iščemo kooperanta izven meja občine ali celo republike, možnosti za kooperacijo pa so tudi doma. Podjetje Itas bi lahko našlo partnerja v strojnem obratu Rudnika, Avto in agroservisna služba KGP pa lahko najdeta realno rešitev za sodelovanje.

V mnogočem je izpolnitev gospodarskega plana odvisna od strokovno sposobnega in družbeno zavestnega kadra. Kljub temu pa marsikje še vedno nimajo niti enega inženirja, tehnika ali ekonomista. Nekatera podjetja naglo povečujejo mehanizacijo ali celo uvajajo avtomatizacijo, pri tem pa vodijo nesmotrno kadrovsko

(Nadaljevanje na 2. strani)

osnova gospodarskega razvoja letos pospešena rast proizvodnje ob vzporednem naraščanju produktivnosti in usmerjanju na mednarodno tržišče. Ponekod še vedno

Delegati na konferenci

IZ RAZPRAVE NA OBČINSKI KONFERENCI SZDL V KOČEVJU

Vprašanje družbenih služb

Značilno za konferenco Socialistične zveze v Kočevju je predvsem to, da so delegati v razpravi obravnavali predvsem vprašanja družbenih služb, to je zdravstvo in šolstvo in deloma vlogo stanovanjske skupnosti. Povzemamo glavne misli, ki so jih izrazili delegati v razpravi:

Ing. Šaubah: Plan proizvodnje v kmetijstvu in gozdarstvu za letošnje leto se razlikuje od planov ostalih gospodarskih organizacij. Proizvodnja v teh dveh panogah se bo le skromno povečala, medtem ko se bo proizvodnja v občini dvignila za 18%. Zakaj je predviden tako majhen napredek v gozdarstvu in kmetijstvu, v naši občini, ko se bo proizvodnja v republiškem merilu povečala kar za 50%? V gozdarstvu je ovira predvsem omejitev sečnje; proizvodnja je odvisna od lesne zaloge.

Ze vrsto let sekamo na nivoju prirastka. V prihodnje bo potrebna večja intenzivnost in racionalizacija v gospodarjenju in izkoriščanju lesnih zalog... Izkoristiti bo treba vse notranje rezerve in izboljšati kvaliteto proizvodov. Sedaj brni v naših gozdovih že blizu 200 motornih žag, medtem ko bo treba spravilo lesa iz gozdov še mehanizirati. V gospodarjenju z gozdovi bi morali tudi tesneje sodelovati s privatnimi lastniki, ki jih sicer ni veliko.

(Nadaljevanje na 4. strani)

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČIN KOČEVJE IN RIBNICA

KONFERENCA SOCIALISTIČNE ZVEZE OBČINE KOČEVJE, KI JE BILA V PONEDELJEK, JE ANALIZIRALA DELO ORGANIZACIJE OD ZADNJE KONFERENCE JANUARJA 1961, RAZVOJ GOSPODARSTVA V KOMUNI, DELO IN VLOGO DRUŽBENIH SLUŽB, DELEGATI PA SO SPREGOVORILI TUDI O PRAVAH NA JESENSKO PROSLAVO 20-LETNICE ZBORA ODPOSLANCEV SLOVENSKEGA NARODA. KONFERENCA SE JE MED DRUGIM UDELEŽIL TUDI ČLAN GLAVNEGA ODBORA SZDL SLOVENIJE JANEZ ZEMLJARIČ. OBJAVLJAMO KRATEK IZVLEČEK IZ REFERATA PREDSEDNIKA OBC. ODBORA SZDL JANEZA MERHARJA:

Socialistična zveza se je po 5. kongresu SZDL organizacijsko okrepila ter vsebinsko poglobila in usmerila svoje delo v glavnem v mobilizacijo občanov na vseh področjih družbene dejavnosti. To se kaže pri vse večjem neposrednem odločanju v družbenem upravljanju, v težnji po večji proizvodnosti in v odстранjevanju številnih napak, končno pa tudi v široki razpravi o predosnu ku zvezne in republiške ustave.

Dejavnost SZDL v zadnjem času pomeni velik korak pri krepitvi gospodarstva in odnosov v naši družbi. Delo je bilo usmerjeno na uredničenje nalog, ki jih je prinesel novi gospodarski sistem in sistem delitve. Proizvajavci so dosegli celo vrsto ukrepov za povečanje ali celo preusmeritev proizvodnje in prilagajanje notranjemu in zunanjemu trgu. Ob podpori organizacije ZK in SZDL so postali družbeni organi v podjetjih avtoritativni organ, tako da so skupno s proizvajavci veliko prispevali k doseženim uspehom v gospodarstvu naše komune.

PROIZVODNJA IN KADRI

Ko je govoril o nekaterih nalogah in značilnostih proizvodnega plana za 1963, je poudaril, da je

Novi ob. odbor SZDL Kočevje

Arko Ivan, Kočevje; Ahac Franc ml., Rudnik; Bevc Mara, Koprivnik; ing. Bižal Mira, Kočevje; Bregar Tone, Kočevje; Cetinski Matija, Kočevje; Grivec France, Kočevje; Karničnik Ignac, Kočevje; Košir Srečko, Mozelj; Kocjančič Franci, Kočevje; Lavrič Stane, Kočevje; Merhar Janez, Kočevje; Miklič Marija, Stara cerkev; Očepek Stane, Kočevje; Poljanšek Stane, Kočevje; Piršič Drago, Banja loka; Piber Danica, Kočevska Reka, Potisk Desa, Kočevje; Resinovič Božo, Kočevje; Stimec Drago, Osilnica; Volf Franc, Fara; Veber Frido, Predgrad; Zupančič Anton, Livold; Žagar Zvone, Kočevje; Žagar Franc, Draga.

Nadzorni odbor: Hočevar Tone, Ožura Rezka in Rauh Lojze.

Na prvi seji je novi odbor izvolil 9-članski izvršni odbor, za predsednika pa ponovno Janeza Merharja, ki je poudaril, da nas čakajo v letošnjem jubilejnem letu pri organizaciji proslave 20-letnice Kočevskega zbora težke naloge in bo potrebna izdatna pomoč slehernega člana.

Pred pomembnim jubilejem

(Nadaljevanje s 1. strani)

politiko, čeprav je bilo že mnogo-krat poudarjeno, naj programirajo realne potrebe. Niti pri za-vođu za zaposlovanje delavcev nimajo takega programa...

SKRB ZA ČLOVEKA

Naloga konference je predvsem obravnavanje položaja in vloge družbenih služb v občini. Od njihovega dela je v veliki meri odvisno počutje občanov v komunalni skupnosti; zato je mora pri-iti skrb za človeka na prvo me-

Nadzidava šole

V zadnjih letih je pri dolo-čanju sredstev za šole zago-tavljala ribniška komuna le-tem samo sredstva za najos-novnejše potrebe. Dolgoletno odlaganje močnejše podpore je privedlo do tega, da imata na ribniški osemletki samo dva razreda primerno opre-mo, v vseh ostalih prostorih pa je izrabljena in amortizira-na.

Sanitarije v obeh stavbah so neprimerne in bi jih bilo treba urediti. Se pred tem pa bi bilo treba zgraditi central-no kurjavo; obenem, ko bi uredili centralno ogrevanje v šoli, bi veljalo to napraviti tudi v Domu TVD.

Sola ima zasilno urejeno šolsko kuhinjo, prav tako ni-ma posebnega prostora za go-spodarski pouk. Nasploh je šola zelo na tesnem oziroma sploh nima prostorov za do-polnilni pouk, prav tako pa tudi nimajo kabinetov.

Zaradi splošnega pomanjka-nja šolskih učilnic je pred-videna nadzidava nekdanje gimnazije. S tem bi za dalj časa zagotovili zadostno šte-tilo učilnic, ker nam statistika kaže, da število učencev bi-stveno ne narašča.

Proračunski dohodki in do-hodki šolskega sklada v obči-ni ne zadoščajo za izvršitev teh del, zato bi bila potrebna neposredna pomoč gospodar-skih organizacij.

sto... Problematika družbenih služb je tako obširna in vsestran-ska, da vseh dejavnosti ni moč obravnavati naenkrat. Napredek, ki so ga dosegle družbene službe v osamosvajanju, v prehodu od proračunskega na samofinancira-nje in od diriganja k samo-upravljanju, zahteva temeljito obravnavo. Posebno je treba obde-lati vprašanje zdravstva, šolstva, socialnega varstva, kulture in pro-svete ter komunalne dejavnosti. Povsod intenzivno iščemo oblike za uspešnejše zadovoljevanje vsakdanjih potreb občanov. Ob-čina skrbi za njihovo delovanje, vsklajuje njihovo delo itd., pri tem pa ne smemo pozabiti druž-bene vloge občana, ki lahko naj-več prispeva za uspešno funkcioniranje družbenih služb s tem, da sodeluje v organih družbenega samoupravljanja. SZDL politično usmerja družbene organe, ki obravnavajo problematiko v šolstvu, zdravstvu, kulturi itd., status družbenih služb pa je podrobno določen v občinskem statutu.

Sredstva za financiranje teh služb še vedno niso v skladu s potrebami. Financirati in razvijati pa jih je treba v skladu z razvo-jem gospodarstva. Realno progr-amiranje v družbenih službah mo-ra biti sestavni del letošnjega družbenega plana.

KRAJEVNE SKUPNOSTI

Ze med razpravami o pred-osnutku ustave so se pojavljala vprašanja krajevnih skupnosti, za kar so pokazali občani veliko za-nimanje. Ravno pri ustanavljanju krajevnih skupnosti imajo krajev-ne organizacije SZDL veliko na-logo. Občani naj sami odločijo, katera naselja bodo vključena v posamezno krajevno skupnost. Pri tem pa morajo upoštevati načelo, ki je poudarjeno v osnutku občin-skega statuta, da je krajevna skupnost samoupravna teritorial-na skupnost občanov, živčih v posameznem naselju, v kateri ob-čani sami organizirajo komunalne, stanovanjske, gospodarske, social-ne, kulturne in druge dejavnosti, občani pa morajo v svojem in družbenem interesu skrbeti za uspešno delo krajevne skupnosti. Ko pa bo občina prenašala na krajevne skupnosti nove naloge, bo potrebno zagotoviti tudi finan-ciranje predvidenih dejavnosti.

Največkrat finančne možnosti občine ne dosegajo potreb in za-htev prebivalcev, večkrat vidijo le sredstva, ki jih ljudski odbor direktno dodeli krajevnim odbo-rom za komunalno dejavnost, upoštevati pa je treba tudi znatna sredstva, ki jih občina plačuje kot

anuitete za zgrajene šolske in druge objekte, za vzdrževanje do-mov, izdatke za prevoze otrok v šole (12 milij. din), prispevke za socialno ogrožene itd. Tudi del teh nalog naj bi v prihodnje pre-vezele krajevne skupnosti.

Nekateri krajevni odbori so do-deljena sredstva intenzivno izko-ristili. Vsak dodeljen tisočak je angažiral najmanj toliko krajev-nih sredstev: za elektrifikacijo v

(Nadaljevanje na 4. strani)

Nemogoče ustreči vsem željam

Občinski ljudski odbor Kočevje je na zadnji seji razpravljal tudi o predlogih sednjih zborov voliv-cev. Ugotovil je, da ni mogoče ustreči vsem željam občanov, ker nima na razpolago dovolj sred-stev, oziroma točneje: v predlogu proračuna je za te namene pred-videnih le 6 milijonov dinarjev. Odborniki so sklenili, naj sveti občinskega ljudskega odbora pri-pravijo podroben vrstni red želja zborov volivcev, ki bi jih delno izvršil sedanji ljudski odbor, ta vrstni red pa bi veljal tudi za prihodnje občinske skupščine. Od-borniki so tudi sklenili, naj bi se sredstva ne drobila, ampak naj bi jih letos dali na razpolago le ne-katerim krajevnim odborom, v naslednjih letih pa bi prišli na vrsto tudi ostali. Na tak način bi bile posamezne investicije dokon-čane v kratkem času.

NAJPREJ ELEKTRIFIKACIJA

Najvažnejša naj bi bila tudi v prihodnje elektrifikacija večjih krajev, krajev, ki leže ob cestah, se pravi nasploh krajev, ki imajo bodočnost (Kolpska dolina, pod-ročje Strug in drugod). S prodira-njem električnih strojev in apar-otov v naše vasi je nujno, da dobe elektriko vasi, ki imajo perspek-tivo (in ki jim elektriko že leta in leta obljubljam). Za elektrifi-kacijo bo skušal občinski odbor najeti tudi 10 milijonov kredita.

ZA VODOVODE 6 MILLIJONOV

Za gradnjo oziroma dograditev vodovodov bo dala 6 milijonov na razpolago Vodna skupnost Kočev-je-Ribnica. S temi sredstvi naj bi predvidoma uredili vodovode v Podpreski, Osilnici in Predgradu.

O UREDITVI MESTA SE POSEBNA RAZPRAVA

Ko bo znano, koliko sredstev bo na razpolago za ureditev mesta

in bližnje okolice, bo še posebna razprava o najsmotrnejši porabi teh sredstev. Mesto in okolico je nujno urediti predvsem zaradi le-tošnje proslave 20-letnice Kočev-skega zbora.

OBCANI NAJ ODLOČIJO

Občinski ljudski odbor je skle-nil, da bo zaradi letošnje proslave skušal dodeliti vsakemu krajev-nemu odboru nekaj sredstev. Ze letos in pa tudi v prihodnje naj bi se občani sami odločili, kaj bodo zgradili oziroma dogradili. Pri tem pa naj upoštevajo sklep občinskega ljudskega odbora, naj ne drobijo sredstev.

SE RAZPRAVE

O teh sklepih občinskega ljud-skega odbora bodo ponovno raz-pravljali sveti ljudskega odbora, ki bodo izdelali tudi vrstni red gradenj ter popravil, nato pa še občinski ljudski odbor in zbori volivcev.

PROBLEME KOMUNE IN BORCEV REŠEVATI SKLADNO

Predvčerajšnjim je bila v Kočevju občinska skupščina Zveze združenj borcev NOV. Poročilo je zajelo predvsem problematiko izobraževanja članov, njihove stanovanjske probleme, zdravstveno stanje, priznanje posebne delovne dobe, priznavalnino, zaposlovanje, delo zgodovinske komisije, spomeniško dejavnost itd. V razpravi pa je bilo pred-vsem poudarjeno, da je nujno reševati problematiko borcev skladno s problematiko ko-mune.

OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU — OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU

RAZOROZITVENA KONFERENCA JE NA PRELOMNICI —

Poučeni krogi v Ženevi poudarjajo, da delegacije neangažiranih držav menijo, da se še utegne zblížiti stališče ZDA in Sovjetske zveze. Zato ne mislijo, da bi morale skupaj pripraviti nove konkretne predloge, ker bi to lahko povzročilo nasproten učinek in nepredvidena reagiranja. Z vztrajnim razpravljanjem in pa konkretnimi predlogi bi lahko po njihovem mnenju vsaj zaključili sedanjo fazo »barantanja« o številu črnih skrinjic in o letnih inšpekcijah, kar trenutno zapira pot do sporazuma.

BRUSELJ V ZNAMENJU RAZCEPA — Člani ministrskega sveta Evropske gospodarske skupnosti še niso dosegli soglasja glede sklenitve novega sporazuma o statusu osemnajstih pridruženih afriških držav. Ministri so ponovno obravnavali besedilo nedavno ratificiranega sporazuma, po katerem so pridruženim članicam EGS (nekdanjim francoskim kolonijam v Afriki) prizna-ne izredne olajšave v blagovni izmenjavi.

ARETACIJA KOLOVODJE OAS — Pariška policija je prejela bišega polkovnika in enega izmed organizatorjev teroristične organizacije OAS Antoina Argouda. Policija ga je našla trdno

zvezanega v avtomobilu, ki je bil parkiran na trgu pred sodno palačo in poslopljem glavne pariške policije.

AMNESTIJA 50 JETNIKOV — Kubanska vlada je od-javila, da je vojaški guverner Iraka ukazal spustiti na svobodo 50 ujetnikov, ki so jih aretirali ob državnem udaru. Sporočilo pravi, da iraška vlada želi, naj bi se ti bivši jetniki vključili v službo republike in arabske nacije.

BRITANCI NAPADLI JEMENSKE ČETE — Jemenski pred-sednik El Salal je zahteval takojšnjo intervencijo Združenih na-rodov, da bi preprečili najnovejše agresivne akcije proti Jemenu. V poslanici generalnemu sekretarju U Tantu je obtožil Veliko Britanijo, da posredno in neposredno sodeluje pri agresiji. Bri-tanske sile so iz Adena streljale na jemensko mesto Harib.

IZMENJAVA »RIBIŠKIH« NOT — Kubanska vlada je od ločno zavrnila ameriške trditve o napadu dveh kubanskih letal na ameriško ribiško ladjo. Nadalje poudarja vlada v noti, da je cilj takšnih netočnih in tendencioznih trditev prikriti politiko sile in piratske napade, naperjene proti kubanskemu ljudstvu, ki jih pripravljata ameriško vojno ministrstvo in obveščevalna služba.

Prva razprava o občinskem statutu

Pretekli petek je občinski ljudski odbor Kočevje razpravljalo o statutu občine, ki je bil prav dan dan v javno razpravo. To je bila torej tudi prva razprava o osnutku statuta. Odborniki so menili, da bo nujno organizirati več sestankov, na katerih se bodo vsi občani seznanili z osnutkom in dajali nanj predloge in pripombe.

Kljub temu, da je bil osnutek komaj dan v razpravo in da so imeli odborniki le malo časa pripraviti se nanjo, so dali več pripomb.

Za komisijo družbenega nadzora, ki jo osnutek predvideva, so menili, da je nujno potrebna. Poudarili so, da se vlaga veliko sredstev za razne stvari, vse pre-

malo pa je nadzora, kako bi ta sredstva, ki smo jih porabili v različne namene, še bolje izkoristili.

O odstavku, ki govori da so delovne organizacije dolžne pošiljati občinski skupščini zapisnike sej samoupravnih organov itd., so se odborniki po daljši razpravi zednili, da je umesten in da ne dišipó birokraciji, kakor je menil nekdo.

Na odstavek, ki govori, da so delovne organizacije dolžne ugoditi drugim zahtevam občinske skupščine, ki so utemeljene na zakonitih predpisih, pa so odborniki pripomnili, naj bi občinski ljudski odbor ne sprejemal predpisov z veljavnostjo za nazaj. Seveda so tu mišljeni predpisi, ki zahtevajo od delovnih organizacij nova sredstva in podobno. Taki predpisi, posebno če niso kolektivno dobro obrazloženi, vnašajo v podjetja zmedo in nezadovoljstvo.

K odstavku: občina nadzoruje zakonitost dela delovnih organizacij in smotrnost gospodarjenja z družbenimi sredstvi, spoštuječ pri tem njihove samoupravne pravice, so odborniki pripomnili, naj bi ljudski odbor ne gledal samo, kakšne sklade bo ustvarila posamezna gospodarska organizacija in v kolikšni višini, ampak naj bi občina gledala tudi na splošni položaj gospodarske organizacije in

nakazala tudi, kako bi se dal še izboljšati. Delo je namreč v naših podjetjih še kar urejeno, pač pa ni zadovoljivo poskrbljeno za večino ostalega. Poudarili so še, naj bi občinski gospodarstveniki obiskovali delovne kolektive in o svojih izsledkih (ne samo gospodarskih) obveščali občinski ljudski odbor.

Več odbornikov je nato razpravljalo še o povezavi med občinskim statutom in statuti delovnih organizacij (ki so jih začela naša podjetja že pripravljati) ter statuti krajevnih skupnosti.

(Jp)

Pred praznikom žena

BODO MESARJI USTREGLI PROSNJI ZAPOSLENIH ŽENA?

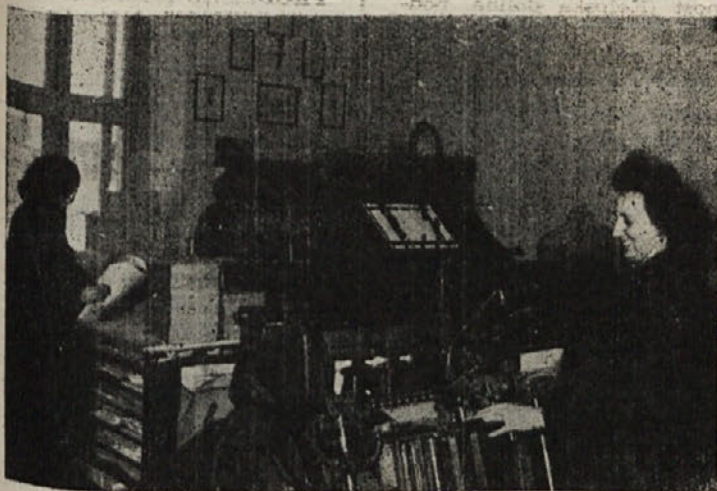
Zaposlene žene si želijo, da bi bila mesnica poslovalnica št. 1 v Kočevju (pri pekarni) odprta tudi od druge ure popoldne naprej, v zameno pa naj bi jo prej zaprli večer. Zaposlene žene utemeljujejo svojo prošnjo s tem, da si lahko kupijo, ko gredo iz službe vse (mleko, kruh, špecerijo itd.) le mesa ne, ker je mesnica zaprta. Izpolnitev te želje bi bila najlepše darilo kolektivna mesarije našim delovnim ženam za njihov praznik 8. marec. O tej prošnji žena je razpravljala tudi občinska konferenca za družbeno aktivnost žensk.

ŠE VEDNO PRIPRAVLJENI ORGANIZIRATI JASLI

Stanovanjska skupnost Kočevje-mesto in občinska zveza priateljcev mladine sta še vedno pripravljene urediti otroške jaslje, če bodo za to pokazali zanimanje starši dojenčkov in delovni kolektivi. Zaposlene matere bi tako lahko zaupale svoje dojenčke v varstvo zanesljivim strokovnim rokam. Podobno varstvo je nameravala stanovanjska skupnost organizirati že lani, a je akcija zaradi nezanimanja staršev in podjetij propadla. Doslej imajo v naši občini urejeno varstvo dojenčkov zaposlenih mater samo v Stari cerkvi, kjer so se dela pogumno lotili.

MOŠKI NIMAJO DOVOLJ POSLUHA ZA ŽENSKÉ PROBLEME

O bližnjih volitvah je razpravljala tudi občinska konferenca žensk. Sklenila je vplivati, da pride na kandidatne liste več žensk. Doslej so bile v občinskem zboru in zboru proizvajalcev le 3

Žene ob strojih

ženske, kar je občutno premalo. Žalostno je, da na volitvah ženske črtajo kandidate-ženske. Kot vemo, imajo moški večje razumevanje za gospodarska vprašanja, ženske pa bi se morale bolj uveljaviti predvsem na področju zdravstva, šolstva, sociale, kulture in drugod. Ko se ženska zaposli, nastane kup problemov (varstvo otrok, prehrana, razni servisi itd.), ki jih nihče ne rešuje ali pa jih ne reši povsem zadovoljivo, ker o takih zadevah razpravljajo in odločajo predvsem moški, ki pa so pri njih manj ali celo neprizadeti oziroma nimajo za reševanje takih problemov pravega posluha. Prav zaradi vsega naštetega je nujno, da pride v razne organe, ki jih bomo volili v bodoče, tudi več žena.

MEDSEBOJNA POMOC

Zavod za zaposlovanje invalidov in drugih za delo manj sposobnih ter socialno ogroženih oseb v Kočevju je samo v preteklem letu zaposlil okoli 60 v glavnem mlajših žensk oziroma deklet, ki so bile socialno ogrožene, oziroma ki niso uspešno dokončale osemletke. Razen tega je organiziral tudi delo na domu. Zavod je s tem občutno omilil vprašanje, kje se naj zaposli ženska mladina, za katero v občini primanjkuje delovnih mest. Zavod ima z zaposlenimi in tudi sicer precej težav (konkurenca), kar se kaže tudi v nizkih osebnih dohodkih zaposlenih. Nekaj članic občinske konference za družbeno aktivnost žensk namerava v kratkem obiskati zavod in se z njegovimi predstavniki pogovoriti o problemih zavoda, kakor tudi kako bi lahko ženske zavodu, ki je v težavah, pomagale.

(J. P.)

Nova kvaliteta

(Nadaljevanje s 1. strani)

skega naroda postavili temelje naši državnosti, je bila pristna demokratičnost, njegove zasnovane pa so bile realizirane v sklepih Drugega zasedanja AVNOJ. Vaša občina naj bi se letos temu oddolžila ne le z zunanjo manifestacijo, ampak predvsem s poglobljanjem demokratičnih odnosov in aktivizacijo čimvečjega števila ljudi. Lahko bi tudi pokazali v sliki in besedi, kako so se razvili ti napredni odnosi, samoupravljanje, demokratizacija v zadnjih dvajsetih letih...

Konferenca Zveze mladine v Ribnici

Prejšnji četrtek so se zbrali v Ribnici mladinci iz vse občine na izredni mladinski konferenci. Konferenca je bila dobro pripravljena, prav tako uvodni referat, ki je sprožil živahno, konstruktivno razpravo o vseh najvažnejših problemih mladine. Konferenca sta se udeležila tudi predstavnika mladine iz Kočevja.

Predsednica Metka Železnik je v uvodu spregovorila o nekaterih vprašanih kulturnega izobraževanja ter o vlogi mladine v organih samoupravljanja. Mladine v teh organih večkrat ne čutimo, zato bi ji morali posvetiti večjo skrb in ji nuditi možnosti za strokovno izobraževanje.

Mladinci so med drugim opozorili tudi na to, da bi bili potrebni tesnejši stiki med študenti in njimi, nato pa so kritizirali nezdrave nastope nekaterih študentov v košarkarski sekciji. Sekcija so razbili, v društvo pa tudi ni stopilo več delavske mladine.

Sploh potrebuje telesna vzgoja v občini več strokovne pomoči; da ne zaživi pravilno ni le vzrok pomanjkanje sredstev. Zavzeli so se tudi za večjo pomoč telesno vzgojnim društvom v Dolenji vasi, Sodražici in Ortneku...

Na konferenci so precej govorili tudi o politiki štipendiranja.

Doslej v občini ni bilo čutiti načrtne, smotrne štipendijske politike. V nekaterih primerih celo podpirajo z večjimi štipendijami študente, ki tega ne zaslužijo, ali pa štipendirajo take, ki jih kasneje ne bodo potrebovali. Zavzeli so se tudi za tesnejše stike med štipendisti in štipenditorji.

Med zaključki naj navedemo predvsem tele sklepe: s sodelovanjem vseh družbeno političnih organizacij je treba povečati članstvo organizacije; aktivni naj vežejo tesnejše stike s krajevnimi organizacijami SZDL; mladina naj na proizvodnih konferencah stalno spremlja stanje gospodarstva in aktivno sodeluje pri reševanju gospodarske problematike. Mladina bi tudi lahko dobila primerne prostore, kjer bi se shajala, s čimer bi bil omogočen klubski način dela. In, končno, mladina naj dobro pozna statut krajevnih skupnosti, kjer dela.

(vec)

Praznik ribniške občine

Občinski ljudski odbor Ribnica vabi vse občane, še posebej pa vse preživele borce Cankarjeve, Tomšičeve, Gubčeve in Serčerjeve brigade ter aktiviste terena Ribnica, ki so sodelovali v borbi pri breznu v Jelenovem žlebu 26. marca 1943. na praznovanje občinskega praznika Ribnica, ki bo od 23. do 26. marca. Vabimo vas tudi na slavnostno sejo občinskega ljudskega odbora 26. marca.

Ob praznovanju 20-letnice pomembne zmage naših brigad v Jelenovem žlebu bodo prejeli udeleženci borbe spominske plakete.

Prijave udeležencev sprejema občinski ljudski odbor Ribnica, pošljite pa jih do 20. marca 1963. Potne stroške boste dobili povrnjene.

Vprašanje družbenih služb

(Nadaljevanje s 1. strani)

vendar pa to predstavlja primereno zalogo lesa... Predvsem pa je naša osnovna naloga, obdržati količinski nivo proizvodnje in povečati skrb za kvaliteto...

Kmetijstvo je pri nas napravilo lani lep skok naprej, so pa precejšnje težave. Od 7000 ha zemlje je le nekaj sto hektarov primernih za res intenzivno obdelavo, s travniki okrog 2000 ha! Pri nas je pomembna vzreja živine, ki pa v prihodnje nima osnov na lastni krmni bazi, ker je že močno izkoriščena. Seveda so še velike notranje rezerve, ki jih je treba izkoristiti, tako v kmetijstvu kakor tudi v gozdarstvu. Najvažnejša naloga kmetijcev je letos izdelava regionalnega ureditvenega načrta zemljišč za intenzivno obdelavo, ne glede, ali je zemlja v privatnem ali družbenem sektorju...

France Šile, sanitarni inšpektor, je govoril o zdravstveni službi. Ugotovil je, da je zdravstveno stanje pri nas v zadnjih letih že lepo napredovalo, kljub temu pa je v ambulantah še vedno velik naval. V prihodnjih letih bo prišlo iz šol še nekaj zdravnikov, postavlja se pa vprašanje, kje bodo lahko delali. Nujno potrebna je gradnja bolnice ali pa dograjevanje sedanje ambulante.

Predlanskim je posebna komisija Centralne šolske poliklinike iz Ljubljane pregledala v občini okrog 1000 otrok in ugotovila izredno slabo zdravstveno stanje, predvsem v višinskih predelih. (Pedhranjenost, pomanjkanje vitaminov — pomanjkanje svežega mesa). V Oslinici je kmetijska zadruga že lani nameravala odpreti mesnico, vendar je še sedaj nimajo. Tudi v manjših krajih bi morali ljudje redno dobivati sveže meso...

Na slabo zdravje otrok vplivajo tudi šolski prostori, ki so večinoma neprimerni, slabo osvetljeni (otroci slabo vidijo).

Na koncu je spregovoril še o epidemijah trebušnega tifusa na Trati, kjer se to, v sicer majhnem obsegu, pojavlja vsako leto (4—5 primerov). Vzroke še raziskujejo, vsekakor pa bi bil v naselju nujno potreben vodovod.

Ignac Karničnik je v svoji razpravi načel vprašanje družbenih služb. Poudaril je, da smo v zadnjih 10, 12 letih dosegli na področju samoupravljanja zavirljive uspehe. Bistvo samoupravljanja v gospodarstvu je široka sprostitev ekonomske svobode neposrednih proizvajalcev. Samoupravljanje pa se je lepo razvilo tudi v družbenih službah, v zdravstvu in šolstvu...

Skupnost prispeva veliko sredstev v družbene službe, vprašanje pa je, kako s temi sredstvi gospodarimo? Vsak občan, ki s svojim delom prispeva sredstva za delo teh služb, je upravičen, da se zanima, kam gredo sredstva in kako so porabljeni. Prav zaradi tega je odgovornost ljudi, ki s temi sredstvi upravljajo, zelo velika... V te službe se vključujejo mladi ljudje, ki so morda dobri strokovnjaki, včasih pa jim manjka primerna družbena zavest. Bolj moramo skrbeti za dvig družbene zavesti teh ljudi, s čimer bomo zagotovili tudi smotrno trošenje vložnih sredstev... Poudaril je tudi, da bi bilo za razvoj zdravstvene službe v Kočevju bolje, če bi se združile vse ambulante; na

ta način bi lahko precej znižali administrativne stroške...

Ivan Širaj, ravnatelj osemletke Jožeta Šeška: Reorganizacija šolstva moramo razumeti kot del šolske reforme in ne kot njeno korekturo... V občini je približno 3000 učencev, osemletno šolanje pa je omogočeno 89% otrok, 330 otrok, ki nima možnosti za osemletno šolanje, je na dvanajstih nižjeorganiziranih šolah. Če bi npr. hoteli otroci s podružnične šole v Travi obiskovati centralno šolo v Kočevju, bi se morali voziti skozi drugo občino in mimo treh popolnih osemletk! Reorganizacija torej ni naravna (bila bi, če bi učenci iz Dragarske doline lahko obiskovali osemletko v Loškem potoku)... Za vzgojo otrok in pedagogiko se ne morejo zanimati samo učitelji, ampak vsa družba...

Pereče je tudi kadrovska vprašanje. Tov. Širaj je menil, da, če zaupamo šolskim kolektivom razdeljevanje dohodka, jim lahko tudi zaupamo skrb za kadre in stipendiranje. Tako pa je dosedanja stipendijska politika nesmotrna in bo kmalu učiteljev preveč, pre-

malo pa predmetnih predavateljev...

Vlado Planinc, predsednik skupščine komunalne skupnosti zavarovancev, je govoril o zdravstvu v komuni, o komunalni skupnosti zavarovancev, o pravilniku skupnosti in zdravstvenem varstvu.

Drago Aupič, tajnik ObLO, je spregovoril o ustavnih razpravah, ki se nadaljujejo v razpravah o novem občinskem statutu ter o njegovih bistvenih značilnostih. Statut še ni dokončen, ampak bodo upoštewane vse želje in predlogi občanov. Poudaril je, naj ne bo statut delo in želja uprave ObLO, ampak vseh občanov...

Andrej Arko. Obravnaval je vprašanja telesne kulture v komuni. V občini je 13 športnih klubov in specializiranih društev, v Partizanu 14 sekcij, štiri osnovnošolska športna društva in eno gimnazijsko, kar vključuje okrog 3000 članov, od tega 2000 mladincev in mladičk. Doslej pri ObLO ni bilo sveta za telesno kulturo, le-ta pa mora najti svoje mesto v statutu. O tem bodo športniki pripravili širše razgovore in po-

(Nadaljevanje na 10. strani)

SOPHIA LOREN je postala filmska igralka svetovnega slovesa, saj je s številnimi vlogami v zadnjih letih dokazala, da je res dobra igralka. V filmu LA CIOCIARA po istoimenskem romanu A. Moravie je igrala glavno vlogo (režiser de Sica) in prejela nagrado italijanskih kritikov, nato pa tudi najvišje priznanje — Oscarja.

Pred pomembnim jubilejem

(Nadaljevanje z 2. strani)

Spodnjem logu so prebivalci sami precej prispevali in opravili izkope in druga strokovna dela. Kulturni dom v Stari cerkvi je lahko v ponos kraju, vodovod v Oslinici pa bo dograjen le ob intenzivnem sodelovanju vseh prebivalcev.

REVOLUCIONARNI PREMIKI V VZGOJNEM SISTEMU

Tudi v šolstvu je nastala vrsta korenitih sprememb. Šolska reforma, delitev dohodka in samoupravljanje v šolah je sprožilo revolucionarne premike v vzgojnem in izobraževalnem sistemu. Za dvig kvalitete osemletnega šolanja in smotrnejše izkoriščanje sredstev je bila potrebna reorganizacija mreže osnovnih šol, kar je bilo v naši komuni še posebej težko. Končno je ljudski odbor ukinil dvotirni sistem šolanja in formiral tri popolne osemletke.

V šolstvu smo pričeli uvajati delitev dohodka, sklad za šolstvo pa je prevzel skrb za materialno bazo. Sklad je torej organ, ki sredstva le razdeljuje, še vedno pa ne predstavlja družbenega organa, ki bi v imenu družbe sklepal s šolami pogodbe, da bodo družbena sredstva čimboljše koristile. To večkrat destimulativno vpliva na šolske kolektive, prizadeto pa je najbolj opremljanje šol s solidnimi pripomočki, ki so eden osnovnih pogojev za uspeh reformirane šole. Tudi kriteriji za razdeljevanje osebnega dohodka še niso dodelani in kažejo določene pomanjkljivosti, pričakujemo pa lahko, da bo reorganizacija šolstva tudi v tem pokazala pozitivne rezultate. Tudi v prihodnje bo treba posvetiti vso skrb reševanju problemov v šolstvu, tako kadrovskih, kakor tudi za zagotovitev materialnih pogojev šol (prostori).

ENOTEN FORUM ZA IZVAJANJE KULTURNE POLITIKE

V občinskem statutu je tudi poudarjena večja skrb za potrebe kulture in prosvete, saj je znano,

da le-ta, razen DU, stagnira. S kulturo se ukvarjajo različni forumi, pravega učinka pa ni. Potreben je enoten forum, ki bo kontinuirano skrbel za izvajanje enotne kulturne politike. SZDL naj spremlja tudi kadrovanje v vodstva kulturnih institucij, ker bo le tako dosežen primeren napredek.

OD BESED K. DEJANJEM

Nič manjši problem ni zdravstvo, predvsem zato, ker je zdravstvena služba razmeščena v raznih oddaljenih in neprimernih prostorih. Medtem ko že leta govorimo o gradnji bolnišnice ali izgradnji zdravstvenega doma, je skrajni čas, da preidemo od razprav k pametnemu reševanju problema. Potrebujemo prostore, ki bodo dlje časa odgovarjali potrebam prebivalstva. Izvajanje enotne akcije onemogoča tudi poslovanje treh samostojnih zdravstvenih zavodov. Zdravstvenega doma in dveh obratnih ambulant. Zdržitev bi omogočila smotrnejše zaposlovanje kadra, nadomeščanje med odsotnostjo, z odpravo dupliranja posameznih služb (laboratorij, administracija) pa bi pocenili zdravstveno službo...

Konkretna oblika neposrednega upravljanja družbenih zadev so zbori občanov in zbori članov delovnih skupnosti. Mnogokrat opažamo, da so zbori občanov na po-

deželju slabše obiskani (velika oddaljenost, slabo vreme, delo itd). Prav zato in ker imajo prebivalci v mestu mnogo ugodnejše življenjske pogoje in se za komunalno ureditev trošijo mnogo večja sredstva, pa bi od prebivalcev v mestu lahko pričakovali večjo aktivnost (ki je doslej navadno ni bilo)...

POMEMBEN JUBILEJ

Oktober bo minilo 20 let, odkar je v svobodnem Kočevju, ko je vsa Evropa trpela pod nasiljem in terorjem nemških nacistov, zasedal prvi slovenski parlament. Naš narod je tako pod najtežjimi pogoji in v najtežjih časih dosegel svojo državnost. Tedaj bo v Kočevju osrednja republiška proslava obletnice zgodovinskega dogodka. Čaka nas velika naloga, dostojno sprejeti tisoče gostov iz vse Slovenije. Vrsta del bo zahtevala znatna materialna sredstva, marsikaj pa bo treba opraviti tudi brez njih, s sodelovanjem občanov. SZDL mora mobilizirati občane, organizirati moramo prostovoljne delovne akcije za ureditev Kočevja in slehernega naselja v občini. Vse želje pa moramo spraviti v okvir realnih možnosti. Naša moralna in politična dolžnost je, da bomo enotno in dosledno sodelovali pri izvedbi programa in prireditvah.

(več)

Osebni dohodki občinskih uslužbencev odvisni od gospodarjenja

S 1. januarjem letos je prešla uprava kočevskega občinskega ljudskega odbora (na predlog Sekretariata izvršnega sveta za proračun in občo upravo LRS) na preizkusni sistem delitve dohodka. Po tem sistemu bodo dohodki občinskih uslužbencev odvisni od gospodarjenja komune. Sredstva za osebne dohodke bo dobil namreč občinski ljudski odbor v določenem odstotku od uspeha delovnih organizacij na področju občine. S tem bodo uslužbenci občinskega ljudskega odbora zainteresirani, da bodo vplivali na čimboljše gospodarjenje v delov-

nih organizacijah. S tem v zvezi je občinski ljudski odbor na zadnji seji sprejel pravilnik o notranji organizaciji, delovnih razmerjih in delitvi dohodka uprave občinskega ljudskega odbora.

PLAN BO SPREJET 8. MARCA

Naslednja seja občinskega ljudskega odbora Kočevje bo 8. marca. Takrat bodo odborniki predvidoma sprejeli plan in proračun občine za letos.

PREDSTAVLJAMO ITAS

Konkurenčni doma in v inozemstvu

HITRA RAST

Celotni dohodek podjetja ITAS Kočevje je v zadnjih nekaj letih znašal:

leta 1959	150 milijonov din
leta 1960	560 milijonov din
leta 1961	1.100 milijonov din
leta 1962	1.670 milijonov din

letos pa bo znašal predvidoma milijardo 850 milijonov dinarjev.

PROIZVODI RAZNOVRSTNI (IN ZANIMIVI)

Mešalec za beton (prevozni) zmeša od kraja, kjer mu natovirijo mešanico, potrebno za beton, do gradbišča (pot znaša 15 do 20 km) iz te mešanice beton. Priporočljiv je za gradbena podjetja v večjih mestih. V podjetju so doslej izdelali (prvi v Jugoslaviji) le prototip, v delu pa imajo 20 takih mešalcev. Do konca leta jih

po programu pa jih bodo zgradili letos še 30. Trenutno delajo več betonarn za Tehnogradnjo, ki gre z njimi gradit v Liberijo.

Namenskih (specialnih) vozil (cisterne za težka olja in vino, vozil za prevoz cementa, hidriranega apna in drugega) so doslej izdelali 120, letos pa jih bodo verjetno še okoli 70.

Prikolice navadne, 8, 14 in 18-tonske, ter polprikolice, 8, 12, 16, 18, 22 in 26-tonske. Delajo še 20-tonske prikolice z nizkim dnom za prevoz težkih predmetov, pripravljajo pa izdelavo podobnih 30, 40 in 60-tonskih prikolic. Doslej so jih izdelali že okoli 500, letos pa verjetno še 300.

ZAKAJ KONKURIRA ITAS CELO INOZEMSKIM FIRMAM?

Kakor v ostalih sorodnih podjetjih v drugih državah je tudi v ITAS proizvodnja zaradi širokega proizvodnega programa (več različnih izdelkov) maloserijska oziroma polindustrijska in zato draž-

zahtevale sprememb v tehnološkem postopku.

Delitev dela s sorodnimi domačimi podjetji bi tudi lahko vplivala na pocenitev. Prav sedaj se dogovarjajo s podjetjem »Vozila« iz Nove Gorice za delno delitev dela pri izdelavi prikolic.

ITAS kooperira oziroma dopolnjuje proizvodne zmogljivosti z več domačimi podjetji. Tako dela »Mlinostroj« Domžale za ITAS elemente za betonarne, Agroservis Šentpeter dela okovja za prikolice in pločevinaste obloge, strojni obrat Rudnika Kočevje dela nekatere sestavne dele za prikolice. Kooperirajo oziroma vsklajujejo proizvodne zmogljivosti še z več podjetji, med njimi je tudi Kovinsko podjetje iz Ribnice.

Serijske proizvodnje v ITAS seveda ni mogoče uvesti tudi zato, ker naročajo kupci različno blago in v majhnih količinah. Na pocenitev proizvodnih stroškov lahko v glavnem vplivajo le z boljšo notranjo organizacijo dela in pametnim sodelovanjem oziroma delitvijo dela z ostalimi podjetji.

NA -20°C DELO NI MOGOČE

Januarja in februarja je imelo podjetje zaradi mraza občuten zastoj v proizvodnji. V eni izmed

Hitrejši napredek podjetja je odvisen predvsem od rekonstrukcije, pod sedanjimi delovnimi pogoji pa bo podjetje le s težavo doseglo tudi letošnji proizvodni plan, ki je za 12 odstotkov višji od lanskega.

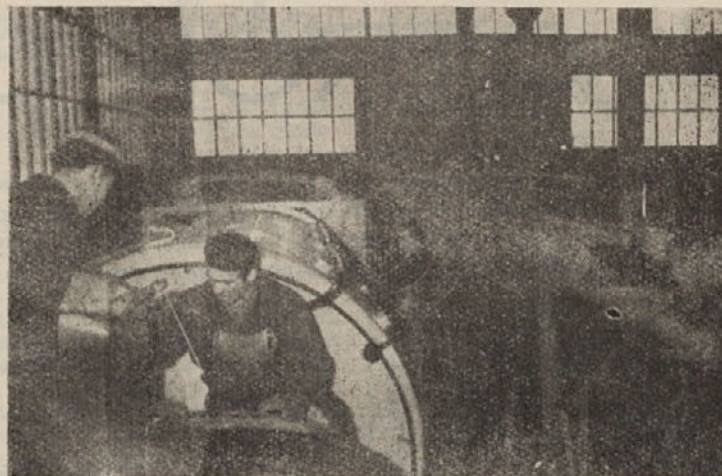
Zaradi tega je podjetje izdelalo investicijski program in zaprosilo za posojila pri okrajnem investicijskem skladu, republiški gospodarski banki in Jugobanki v skupnem znesku 550 milijonov dinarjev, od katerih bi okoli 200 milijonov porabili za investicije, ostalo pa za obratna sredstva.

S sredstvi za investicije bi zgradili glavno proizvodno halo, dopolnili mehanizacijo in uredili notranji transport.

Ostalo bi, kot smo že omenili, porabili za obratna sredstva. V ITAS so dosegli namreč lani 5-kratno obračanje obratnih sredstev, medtem ko znaša v Jugoslaviji povprečje obračanja v tej panogi (strojogradnji) 1,8. Pomanjkanje obratnih sredstev pa je imelo odraz v večjih sodnih stroških.

OBDELAVA TRZIŠČA ŠEPA

Prodaja izdelkov, ki sicer ni problem, je odvisna od temeljite obdelave notranjega in zunanega tržišča. Konkurenco na jugoslo-

Še malo in spet bo gotov nov stabilni silos

Delavca izdelujeta del za cisterno

bodo izdelali predvidoma 40, v glavnem za jugoslovanske potrebe, za nakup pa se zanimajo tudi nekatere druge države.

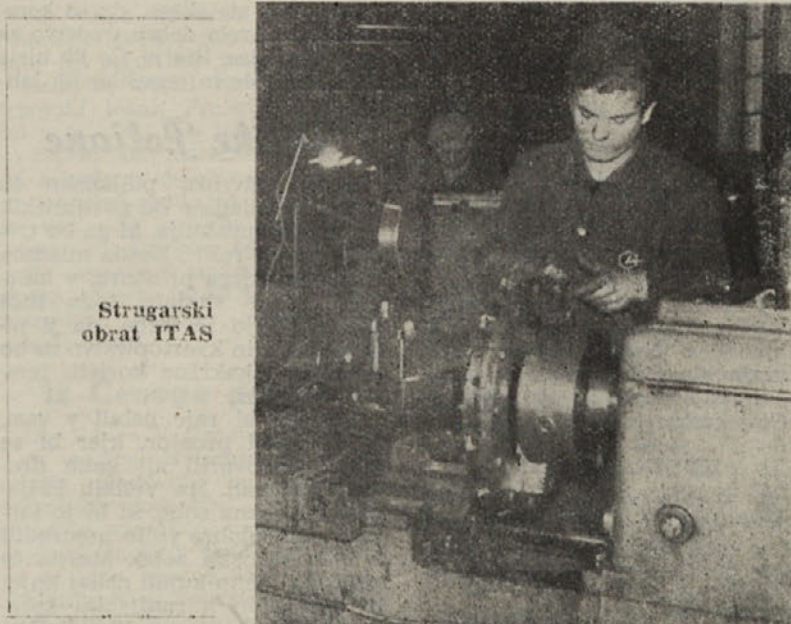
Proctovorne postaje za razsute materiale (cement, umetna gnojila itd.) ter druge stabilne postaje za skladiščenje so naslednji pomembni proizvod ITAS. Za primerjavo naj povemo, da so te postaje višje od kočevskih stolpnice. Lani so jih dogradili v Dabru in Bajini Bašti, letos pa jih dograjujejo v Čačku, Kremni in Zagrebu, medtem pa se dogovarjajo za nadaljnjo gradnjo več novih postaj.

Betonarne (stalne), imenujejo jih tudi tovarne betona, avtomatično merijo cementne mešanice in mešajo cement. Njihova zmogljivost je 15 in 30 kubičnih metrov mešanice na uro (medtem ko imajo v programu izdelavo betonarn z zmogljivostjo 60 in 120 kubičnih metrov na uro). Priporočljive so za gradbena podjetja, ki imajo okoli 100 milijonov realizacije letno. Doslej stoji v Jugoslaviji okoli 70 Itasovih betonarn,

ja. Sorodna podjetja v svetu imajo razen glavnega še dodatni program. Tako izdelujejo na primer še kaloriferje, avtobuse itd., če nimajo dovolj naročil za osnovno proizvodnjo. ITAS takega dodatnega programa nima, pač pa se v primeru nihanj dopolnjujeta le osnovni panogi proizvodnje (se pravi proizvodnja transportnih sredstev in proizvodnja gradbenih opreme), kar menijo, da za sedaj zadostuje. Prav zaradi polindustrijske proizvodnje te panoge v svetovnem merilu je ITAS s svojimi izdelki konkurenčen sorodnim podjetjem ostalih držav, kar pa ni primer v ostali naši industriji, ki se mora boriti z veliko serijsko proizvodnjo ostalih držav.

PROIZVODNJO JE MOŽNO ŠE POCENITI

V ITAS bi proizvodnjo lahko še pocenili z avtomatizacijo varenja in ureditvijo notranjega transporta, kar pa zahteva seveda gotove investicije, ki pa ne bodo

Strugarski obrat ITAS

proizvodnih hal, ki je provizorična, je padla temperatura celo na -20°C, pod takimi pogoji pa seveda delo ni mogoče, vsaj normalno ne. Vsekakor je nujno rešiti problem ogrevanja prostorov in zgraditi glavno proizvodno halo, v katero bi se preselili oddelki iz nekaterih sedanjih prostorov.

slovanskem tržišču ima predvsem proizvodnja prikolic. Proizvodnja gradbene mehanizacije nima domačega konkurenta, vendar je prodaja odvisna od sredstev, ki jih imajo gradbena podjetja na razpolago za nakup te mehanizacije — teh pa je običajno malo. (Nadaljevanje na 9. strani)

OTROK LAŽE

Kdo se ni še nikoli v življenju zlagal?

Kaj neprijetno vprašanje je to — v odgovor zamahneš z roko, češ — človeška narava je pač šibka in greš dalje. In kaj če se zlaže otrok? Tu smo, ali preveč popustljivi in mislimo, se bo že odvalil, ali pa zaskrbljeno iščemo v njem zasnove nepoštenosti.

Da bomo znali otrokovo laž pravilno presoditi, si oglejmo nekaj vrst njegovih laži: »Otroci v starosti do petih let sploh ne znajo lagati,« je dejal Jean Paul, »oni samo govoričijo.« Psihologi namreč trdijo, da je otrok šele od petih let dalje zmožen razlikovati med dobrim in zlim.

Marjanca je hotela prepričati mamo, da je videla princesko s kronico. — Čeprav ji je mati odgovorila, da to ni mogoče, je otrok vztrajal pri svoji trditvi. Marjanca ni lagala — otroci imajo bujno fantazijo in pogosto zamenjajo sanje z resničnostjo. Otroški psihologi svetujejo, naj na tako otroško govorjenje odvrnemo z opazko: »Tako se ti je sanjalo!« Napak pa je, če pred otrokom pripoveduješ to zgodbo ostalim družinskim članom, zakaj otrok bo tedaj čutil, da je v središču pozornosti in si bo izmišljal podobne stvari še naprej, mi pa vendar želimo, da bi otrok govoril premišljeno.

LAŽ IZ STRAHU

Resneje moramo gledati na laž iz strahu ali stiske.

Mali Peter je navdušeno pripovedoval materi, kako je metal kmenje z balkona, ko pa je opa-

Mali nasveti

KLJUČE, ki so zarjavili in zato težko odpirajo, namočimo za neka jur v mešanico tretjine petroleja in dveh tretjin namiznega olja. Potem jih zbrisemo z mehko krpo in zdrgnemo z drobnim smirkovim papirjem. Ključice, ki težko odpirajo, vendar niso rjavi, navoščimo z malo parafina.

KOŠARE kdaj pa kdaj okrtamo z raztopino kuhinjske soli. Svetile se bodo kot nove.

SLANIKE, ki jih želimo speči, položimo oprane in očiščene za nekaj časa v kisovo vodo. Ne bodo razpadli in okusnejši bodo.

SVINČNIKE s suhim črnolom pomočimo za nekaj minut v vročo vodo — potem spet pišejo mehko in čisto.

MADEŽE suhega črnila odstranimo iz volnenih in svilenih blag najboljše s čistim alkoholom. Iz drugih blag jih preženemo z gorilnim špiritom, ki mu dodamo nekaj oetne kisline.

KUHINJSKI VONJ

● Neprijeten kuhinjski vonj odstranimo z rok, če si jih nateremo pod tekočo vodo s soljo. Nato jih operemo in dobro namažemo s kremo.

BRAVINA

● Bravina, ki je zelo pusta, dobi okus divjačine, če jo nekaj dni namakamo v posnetem mleku.

KOŠTRUNOVI KOTLETI

● Koštrunovi kotleti so posebnost pikantni, če jih pred pečenjem namažemo z gorčico.

zil, da mati mršči čelo in ga najbrž čaka kazen, je hitel popravljati: »Ne, saj sem metal samo drobtinice kruha!«

Družinski kotiček

Vedeti moramo, da se je otrok v tem primeru zatekel k laži, ker je zaslutil, da bo kaznovan, prej pa ni pomislil, da bi s kamnom

koga poškodoval, ker ga o posledicah dejanja ni nihče poučil. Zato mu bomo lepo dopovedali, kaj vse bi se lahko zgodilo, če bi kamen priletel na sosedove otroke ali koga drugega, in mu bomo skušali prikazati škodljive posledice. Nikdar pa ne smemo v prvem primeru seči po strogi kazni. Če pa bi kljub svarilu spet zagrešil isto napako, ga moramo ka-

znovati, vendar do mere. S prepanjem še nikoli ni bil nihče dobro vzgojen, otrok bo iz strahu pred hudo kaznijo še bolj lagal.

Nega suhih las

Prav gotovo si vsaka žena želi, da bi imela lepe mehke lase z leskom, kar pa ni vsem dano že po naravi, zakaj lasje so dostikrat premastni ali presuhi, vendar s pravilno nego lahko dosežemo, da bodo lepši in bolj zdravi. Prav tako kot telo so tudi lasje odvisni od hrane in nege.

Če so lasje suhi, izbirajmo hrano z dosti ogljikovih hidratov in precej slano. Vse to pospešuje izločanje lojnih žlez, pri premastnih laseh seveda taka hrana ni priporočljiva. Zelo važno je zmerno umivanje las, prepogostno pa jim škoduje. Najbolje je, če jih opereš enkrat do dvakrat mesečno. Pri presuhih laseh je pametno, da si jih nekaj ur pred umivanjem nateremo z ricinovim oljem. Lasem bo boljše delo umivanje z blago milnico kot pa s šamponom. Milo spenite v topli vodi in si s to vodo izmivate lase. Preden se jih izplaknete, jih masirajte z rumenjakom in ga pustite na lasišču 20 minut. Nato pa izplaknite glavo.

Verjetno ste slišali, da so korejci kopriv zelo dobro sredstvo za negovanje las. Res je. Če jih niste same nabrale in posušile, jih lah-

Velike Poljane

Kako odvrniti poljansko in ortneško mladino od gostilniških pultov je vprašanje, ki ga bo treba čimprej rešiti. Resda mladina nima nobenega prostora, v katerem bi se shajala, toda tudi prepričati jo je treba, da ji pijančevanje in kvartopirstvo ne bo prineslo nikakršne koristi, temveč le škodo.

Mogoče bi raje ostali v vasi, če bi imeli prostor, kjer bi se lahko pogovorili ali kako drugače zabavali. Na Velikih Poljanah je prazna soba, ki bi jo lahko z malo dobre volje preuredili v lepo klubsko sobo. Morda bi sčasoma lahko kupili nekaj knjig in gramofon z radijskim sprejemnikom. Le-to na Velikih Poljanah že dalj časa pogorešamo. Ob sobotah ali nedeljah zvečer bi lahko napravili ples, saj je soba dovolj velika.

Res nič drugega, kakor malo dobre volje, pa bi imeli lep klubski prostor. Na Poljanah že nekaj časa pripravljajo igro, ki jo bodo spravili na oder brž ko bo vreme ugodnejše.

ko kupite v lekarni. V skodelico vrele vode denite dve žlički koreninice in pustite vreti nekaj minut, nato malo ohladite in si s tem zmasirajte lasišče. Lasje ne bodo izpadali in se bodo okrepili.

Kam po končani šoli?

Učenci so zaključili zimske počitnice, ki so bile letos daljše kakor druga leta. Veliko staršev se že sedaj vprašuje, kam bo šel njihov otrok po končani šoli.

To je problem za starše, še večji pa za učence, ki se sami ne morejo odločiti. Potrebujejo nasvetov in pomoči, saj je to njihov prvi korak v samostojno življenje.

Kdo je dolžan pomagati učencem v njihovi odločitvi? Nedvomno so v prvi vrsti starši, ki odločajo, kam bo šel njihov otrok po končani osemletni šoli. Siliti otroka v kakršenkoli poklic je nepravilno. Otroku je treba z nasveti le pomagati pri izbiri poklica! V tem veliko pomagajo prosvetni delavci, če se bodo starši z njimi povezali, kakor tudi naši družbeni organi, ki so za to odgovorni.

Na seji šolskega odbora šole J. Šeška so o tem precej govorili. Vsako leto zaključijo osemletko v kočevski občini okrog 200 učencev. Ti mladi ljudje bodo prišli na delovna mesta po naših delovnih kolektivih, ustanovah in organizacijah. Kako bomo oblikovali njihovo socialistično družbeno zavest, njihove nazore in čustva do socialistične domovine, ki vlaga veliko sredstev in truda za njihovo rast?

Vse to so vprašanja, o katerih je potrebno razpravljati, jih konkretizirati in reševati. O izbiri poklica so naši prosvetni delavci govorili učencem samo v osmih razredih, ko so učenci pouk že zaključevali. Da je izbira poklica za

Po novejših raziskovanjih je najdalj od vseh ljudi živel Petrasch Zarten. Rodil se je v neki madžarski vasi 1537. leta, umrl pa je 1722. leta — torej v res »visoki« starosti 185 let! V medicinskem vestniku, ki je to objavil, je naveden tudi primer črнке Louise Trouso, ki je prav tako čakala lepo starost: ko je umrla, ji je bilo 175 let!

Damski komplet, ki je navdušil številne obiskovalce (predvsem obiskovalke) sejma Moda 1963 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Komplet odlikuje enostavno gladko pletivo, ki ga požvlja na poseben način pletena obroba iste barve. Komplet je izdelek »Rasice«.

mladega človeka težka je popolnoma razumljivo. Zato bi bilo prav, da bi naši prosvetni delavci govorili učencem o vsebini poklicev, zajetih v učnih programih že v vseh višjih razredih osemletke, da bi se učenci bolj seznanili s tem vprašanjem in se po končanem pouku tudi lažje odločili za poklic. V tem bi morali sodelovati tudi starši, ker so oni v prvi vrsti odgovorni, kam pojde njihov otrok.

Zavod za zaposlovanje delavcev in poklicna posvetovalnica za izbiro poklica so naši družbeni organi, ki skrbijo za to. Zato se morajo šole in starši obrniti nanje.

Problem je tudi v tem, ker v naši občini ni dovolj delovnih mest, da bi se mogla mladina zaposliti v vseh tistih poklicih, ki jo vesele. Zato je potrebno iskati delovna mesta tudi izven naše občine in to je spet povezano z vrsto problemov, katere je potrebno rešiti. So tudi primeri, da se posamezne stroke dela zastavljajo, kar je zgrešeno, ker je vsako delo častno in to je potrebno povedati tudi naši mladini, da se ne bo sramovala posameznih poklicev.

Gospodarska moč občine in vseh naših delovnih kolektivov ni še tako velika, da bi mogli preskrbeti za vso mladino, ki končuje šolo, potrebno delo. Letos je rešil to vprašanje Zavod za zaposlovanje invalidov, ki je sprejel 62 mladih ljudi na delo. Vprašanje pa je, kje se bodo zaposlili mladi ljudje, ki bodo letos končali šolo. O tem bodo morali razmisliti več naši delovni kolektivi in organi ObLO.

Delovni kolektivi, ki so sprejeli v svoje vrste mlade ljudi, posvečajo vse premalo pozornosti vzgoji mladine, ker preveč gledajo samo na produktivnost, premalo pa na oblikovanje mladega človeka, ki pride v kolektiv.

Hitro bo prišel zaključek šolskega leta, razmislimo o teh problemih in se pripravimo, kako jih bomo najlažje rešili.

V znamenju jubilejnega leta

Letošnji občinski praznik — 26. marec bodo v ribniški občini še posebno lepo proslavili, saj bo minilo že 20 let od velike partizanske zmage nad italijanskimi okupatorji v Jelenovem žlebu. Na ta praznik se Zveza borcev in ostale organizacije v občini vestno pripravljajo. V vseh večjih krajih v občini bodo v počastitev praznika proslave, v Jelenov žleb pa bo odšla posebna delegacija. Udeleženci borbe v Jelenovem žlebu bodo dobili tudi posebne plakete. To bi bila vsekakor lepa oddolžitve junaškim borcem, ki so sodelovali v tej veliki borbi in zmagi.

Poleg osrednjega partizanskega praznika — 26. marca bo v ribniški občini še več pomembnejših praznikov, ki bodo v znamenju 20-letnice zmage v Jelenovem žlebu

in Zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju. Krajevne praznike — 25. maj v Sodražici (takrat nameravajo odkriti spominsko ploščo na zdravstvenem do-

mu), Loškem potoku — 31. julija in Dolenji vasi 1. avgusta bodo letos še posebej lepo proslavili in združili z zborovanjem bivših partizanov in aktivistov. Pozabiti ne smemo tudi na proslavo 20. obletnice partizanske zmage nad plavogardisti v Grčaricah! Tedaj bodo uprizorili napad na utrjene Grčarice.

Oktober bo v Kočevju osrednja republiška proslava zasedanja prvega slovenskega parlamenta. Zgodovinskega zasedanja se je udeležilo večje število borcev in aktivistov iz Ribniške doline. Zato se bo tudi iz ribniške občine udeležilo proslave veliko število članov Zveze borcev in ostalih prebivalcev.

Ribničani bodo lepo proslavili tudi ostale praznike, ki nas spominjajo na veličastne dogodke v polpretekli dobi — 4. julij, dan borcev in 22. julij, dan vstaje slovenskega naroda.

Krajevne organizacije ZB bodo izdelale podrobne programe za proslave, ki bodo na njihovem območju ter sodelovale z občinskim odborom ZB NOV pri organiziranju večjih praznikov. Pri praznikih bodo angažirane tudi ostale množične organizacije, Socialistična zveza in ostale.

K. Oražen

Urednikova pošta

OBNAVLJAJMO STARE
OBČAJE PRI CISCENJU
SNEGA

Tovariš urednik!

Čudno se mi zdi, da ni letos, ko je največ snega, vezalna cesta Ribnica—Jurjevica—Sodražica spluzena! Ne vem zakaj, pač pa ve Komunalna Ribnica za nek člen, ki pravi, da, če je velik sneg, niso dolžni pluziti ceste, ampak morajo prijeti za lopate kmetje in čistiti občinsko cesto. Zakaj je torej potrebna Komunalna?

Pripomnim naj še, da je v vaseh Jurjevica, Kot, Breže in Sajevec skupno 150 hiš in kaj lahko bi bila potrebna nujna zdravniška pomoč.

V Jurjevici je tudi obrat tekstilne tovarne in morajo potrebni material prepeljavati namesto z avtomobili s konji in sanmi, kar vsekakor več stane. Tudi ne smemo pozabiti na otroke, ki hodijo v šolo. Seveda, sedaj je sneg trd (v čemer bodo prizadeti iskali opravičilo), toda zakaj ne pluzijo takrat, ko zapade in je mehak?...

K. K., Jurjevica

Grčarski jamarji

V okolici Grčaric je preko 30 kraških jam. Vsaka zase je zelo zanimiva, vse pa še niso do kraja raziskane. Doslej znane jame smo v glavnem raziskali mladi jamarji iz Grčaric.

Naše jamarsko društvo z nad 20 člani je doseglo lepe uspehe, čeprav ni obstajalo niti dve leti. Raziskali smo preko 20 jam. Dva člana našega društva sta se pred leti udeležila kongresa za raziskovanje jam v Postojni, kjer sta si pridobila precej znanja in si ogledala več jam.

Več raziskanih jam smo krstili po njihovih značilnostih. »Jama pri kablu« je kake pol ure od vasi in ima lepo dvorano s kapniki, drevesna korenina pa je močno podobna kablu. V drugi jami so skozi vse leto ledeni kapniki. V »Raubšicovi jami« smo našli kosti divjačine; tu je divji lo-

vec spravljaj ubito divjačino v naravni »hladilnik«.

Vsako nedeljo ali praznik smo porabili za raziskovanje jam, kadar je bilo pa slabo vreme, smo popravljali jamarsko orodje in delali načrte za prihodnjic. Navezali smo stike z ljubljanskimi jamarji, ki so nas obiskali, prav tako pa tudi jamarji iz Ribnice.

Se dve jami bi morali raziskati: »Kapnica«, v kateri smo delali že nad 50 ur, nadaljnje delo pa je bilo onemogočeno zaradi dežja. Druga jama je lepša in večja, vhod vanjo pa je zadelan s kamenjem (v njej so imeli partizanski skladišče, sovražnik pa jo je zasul). Omeniti velja tudi studenca v Grčaricah in Grčarskih Ravnah, v katerih so človeške ribice. Zal je pri nas jamarsko društvo razpadlo, ker je vsak odšel za delom, drugam...

Miro Segar

Vesti iz Loškega potoka

Letošnjo zimo imamo pri nas dovolj snega, ki mu ne bi bili kos, če bi nam cestna uprava ne poslala na pomoč buldožer. Leta tedno čistijo ceste proti Sodražici, Boncarju, Bloščku, Podpreski in Travi do Cabra. Posebno pri Sodu so takšni zameti, da vozi avtobus kakor skozi tunel. Potočani se moramo zahvaliti, da nismo odrezani od sveta, šoferju buldožerja Jožetu Zidariču, ki dela neprestano, ponoči in podnevi in ob nedeljah.

Lovska družina v Loškem potoku že vso zimo skrbi za divjad, ki zaradi visokega snega težko

pride do hrane. V gozdovih polagajo seno in deteljo ter sekajo smreke in bukve, tako da bodo prešli kar precej gozdnih prebivalcev. Na srečo letos pri nas ni veliko volkov...

Življenje v Malem logu se tudi v tej hudi zimi normalno odvija, vaščani pa se že pripravljajo na pomladansko delo. Letos so dobili plug, s katerim čistijo občinski cestar pot od Križpotja do vasi, žal pa to veliko stane.

Lani smo v Malem logu dobili tri javne luči, potrebovali pa bi še tri. Malologarji bi radi dobili tudi

vodovod. V vasi so same kapnice in v suhih mesecih kaj lahko ostanemo brez vode. Za vodovod smo že pred leti prispevali les.

Radi bi dobili tudi primeren trgovski lokal. Prejšnjega, ki je bil v privatni hiši in neprimeren, so zaprli, zdaj moramo v trgovino tri kilometre daleč na Hrib. Ker so sredstva delno že obljubljena, je tudi vas pripravljena nekaj prispevati. Pri tem bi se morala bolj zavzeti Socialistična zveza. Preko zime bi lahko izvedli organizacijske priprave, spomladi pa pričeli delati.

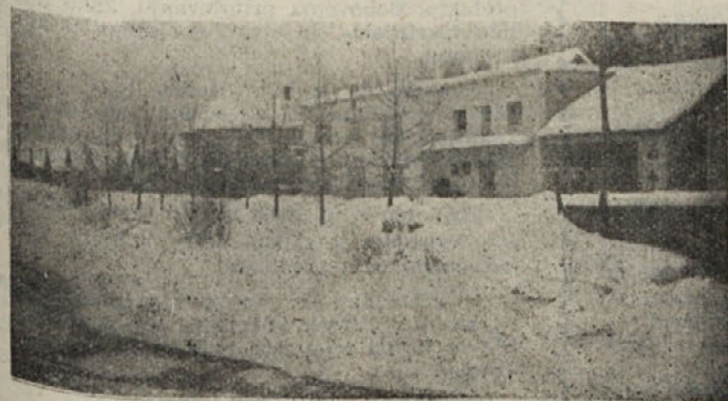
F. S.

Iz Črnega potoka

(A. P.) — V Črnem potoku se tudi pozimi življenje normalno odvija, zlasti na kulturnem in športnem področju. Doraščajoča mladina marljivo vadi v vaški dvorani namizni tenis, pri čemer so že lepo napredovali.

Smučarji so napravili v okolici vasi precej skakalnic; nekateri že skočijo 8 do 12 metrov...

Člani mladinskega aktiva iz Dolge vasi so v nedeljo, 17. feb. uprizorili v Črnem potoku igro »Stric Ihta«. Gledalcem je bila igra zelo všeč in so se prisrčno nasmejali. Želeli bi, da bi nas igralci iz Dolge vasi še večkrat obiskali in tako vzpodbudili za delo tudi našo mladino.

DOLENJA VAS — Lepo v vrsti, kakor so hiše v Trstli

Fantu je bilo ime Ostap Bender. Iz svojega življenjepisa je navadno navedel le eno podrobnost: »Moj oče,« je govoril, »je bil turški državljani.« Sin turškega državljanja je v svojem življenju menjal precej poklicev. Srboritost, ki mu ni dala, da bi se posvetil kakemu delu, ga je neprestano gonila na razne konce domovine in ga zdaj takšnega pripeljala v Stargorod: brez nogavic, brez ključa, brez stanovanja in brez cvenka.

Ležec v tolikanj toplem hišnikovem stanovanju, da je bilo kar zato, je Ostap Bender izluščil dve poti svoje kariere.

Lahko bi postal mnogoženec, se mirno vozil iz mesta v mesto in vlačil s seboj nov kovček z dragocenostmi, ki bi jih bil pobral dežurni ženi.

Lahko pa bi jutri stopil v stargorodsko komisijo za izboljšanje življenjskih razmer otrok in jim predlagal, naj prevzamejo razpečavanje še nenasilikane, toda genialno zamišljene slike »Boljševiki pišejo pismo Chamberlainu«, po znani sliki umetnika Repina »Zaporožci pišejo pismo sultanu«. Če bi mu bila sreča mila, bi mu ta domislek vrgel 400 rubljev.

Obe poti si je Ostap zamislil v času svojega poslednjega bivanja v Moskvi. Načrt o mnogoženstvu se je rodil pod vplivom sodnega poročila, ki ga je bral v večernem listu. Tamkaj je bilo jasno povedano, da je neki mnogoženec dobil v celem dve leti brez stroge osamitve.

ILF IN PETROV

Dvanajst stolov 9

Načrt št. 2 pa se je spočel v Ostapovi glavi, ko si je brezplačno ogledoval razstavo Društva umetnikov revolucionarne Rusije.

Vendar sta oba načrta imela pomanjkljivosti. Začeti kariero mnogoženca brez sive vzorčaste obleke je bilo nemogoče. Vrhu tega bi moral imeti vsaj deset rubljev za reprezentanco in za zapeljavanje. Seve bi se lahko poročil tudi v zeleni vojaški obleki, ker bi se podeželske Marjete še malo ne mogle upirati Benderjevi moškosti in lepoti, toda to bi bilo po Ostapovih besedah »nizkoten način, umazan posel.« S sliko tudi ni bilo kar tako: lahko bi naletel na čisto tehnične težave. Mar bi kazalo naslikati tovariša Kalinina s kučmo in v beli suknji, tovariša Cičerina pa do pasu golega? V nasprotnem primeru bi seve mogel naslikati vse osebe v navadnih oblekah, a to potem ne bi bilo več tisto.

»Ne bi bilo tako učinkovito!« je zinič Ostap na glas.

Tedaj pa je zapazil, da hišnik že dolgo o nečem govori. Izkazalo se je, da obuja spomine na bivšega lastnika hiše.

»Policijski načelnik jih je pozdravljaj... Pa prideš k njim, denimo, saj pravim, voščiti novo leto pa kane tretjak... Za veliko noč, denimo, saj pravim, spet tretjak. Da, denimo, voščiš za god... No, lej, samo za voščila se ti naleti petnajst rubljev na leto... Tudi kolajno so mi obetali. »Jaz,« so dejali, »hočem imeti vratarja s kolajno.« Takole so mi dejali: »Tihon, računaj, da jo že imaš!«

»No, pa jo je dal?«

»Počakaj... Ne potrebujem so dejali, hišnika brez kolajne! V Sankt Peterburg so se odpeljali ponjo. No, prvič, saj pravim, ni šlo. Gospodje uradniki niso hoteli. »Car« so dejali, »se je odpeljaj v tujino, za zdaj ni mogoče! Ukazali so mi počakati. Tihon,« so dejali, »potrpi! Brez kolajne ne boš!«

»Kaj so ga odvekli, tvojega gospodarja?« je vprašal Ostap.

»Nič jih ni odvekel. Sami so šli. Kaj naj bi tu počeli ob vojaščini...«

Ali zdaj dajejo kolajne za službo hišnika?«

»Kajpak! Lahko ti jo izposlujem.«

Hišnik je spoštljivo pogledal Benderja. »Brez kolajne mi ni živeti. Imam pač tako službo.«

»Kam pa se je dal tvoj gospodar?«

»Kdo neki ve! Pravili so, da so odpotovali v Pariz.«

»A...! Bele akacije, cvet emigracije. Potemtakem je emigrant?«

»Ti si emigrant... Pravijo, da so šli v Pariz. Hišo pa so vzeli za starke... Vošči jim dan na dan, pa ne boš dobil počenega groša od njih...! Eh! Gospod so bili...«

Ta hip se je med vrati zamajal rjav zvonček. Hišnik se je sopihač povzpela k vratom, jih odprl in se v največji zmedenosti umaknil.

Na vrhni stopnici je stal Hipolit Matvejevič Vorobjaninov s črnimi brki in črnolasi. Oči so mu pod ščipalnikom sijale s predvojnim leskom.

»Gospod!« je silovito zarjul Tihon.

»Iz Pariza?«

Hipolita Matvejeviča je tujčeva prisotnost v hišnikovem stanovanju spravila s tira. Šele zdaj je ugledal, kako njegovi vijoličasti podplati mole izza konca mize. Zmedel se je in jo že hotel pobrati. Ostap Bender pa je bliskovito planil pokonci in se Hipolitu Matvejeviču globoko poklonil.

»Čeravno pri nas ni Pariz, vendar dobrodošli v našem brlogu.«

»Pozdravljen, Tihon,« je bil prisiljen

ziniti Hipolit Matvejevič. »Nikakor nisem prišel iz Pariza. Kaj ti ne pade v glavo!«

Toda Ostap Bender, čigar dolgi blagorodni nos je očitno začutil vonj po pečenki, ni dal hišniku niti pisniti.

»Odlično!« je dejal in ga po strani pogledal. »Niste prišli iz Pariza. Prišli ste kajpak iz Kologriva obiskat svojo pokojno babico.«

S temi besedami je prijazno objel debelo gledajočega hišnika, pa ga potisnil skozi vrata, še preden je ta spreumel, kaj se je zgodilo. Ko pa se je ovedel, je mogel razmišljati le še o tem, da je prišel iz Pariza gospod, da so njega, Tihona, vrgli iz stanovanja in da v levi roki tišči papirnat rubelj.

Ko je Bender skrbno zaprl vrata za hišnikom, se je obrnil k Vorobjaninovu, ki je še vedno stal sredi sobe, spregovoril:

»Kar mirno, vse je prav. Moje ime je Bender. Morebiti vam je znano?«

»Ne,« je živčno odgovoril Hipolit Matvejevič.

»Seve, kako naj bi v Parizu poznali ime Ostapa Benderja? Je zdaj v Parizu toplo? Lepo mesto. Sestrično imam omoženo tam. Nedavno tega mi je poslala svileno ruto v priporočeni pošiljki...«

»Kaj pa kvasite?« je vzkliknil Hipolit Matvejevič. »Kakšno ruto neki? Nisem prišel iz Pariza temveč...«

»Sijajno, sijajno! Iz Moršanska.«

Hipolit Matvejevič še nikoli ni imel opravka s tako temperamentnim mladeničem, kot je bil Bender; zato se je slabo počutil.

»No, veste, zdaj pa moram iti,« je dejal.

»Kam boste šli? Nikamor se vam ne mudi. GPU (državna politična uprava) bo sama prišla k vam.«

Hipolit Matvejevič ni vedel, kaj naj bi odgovoril; odpel je suknjo z oguljenim žametastim ovratnikom, sedel na klop in neprijazno gledal Benderja.

»Ne razumem vas,« je rekel z upadlim glasom.

»Nič hudega. Takoj me boste razumeli. Samo hipec.«

BRANKO ČOPIČ:

Oslovska leta

Ne odjeda nam kruha, da bi se nam tako mudilo.

— Joj, ljudje božji, kaj smo dočakali; umazane čekarije Bajeve tovarišije imajo že za uradne dokumente! — je zastokal Smrdonja.

— Kar je na oglasni deski, je zame najčistejša svetinja! — zviša Škandal glas. Tegale malega zlikovca pa peljem v svinjak, v pripor.

— Kakšnega zlikovca? Ali Boba! Saj si znorel!

— O ne, ne pustim ga brez prefektovega dovoljenja. Še tega se manjka, da bi me zaradi njega spodil iz službe kot oni v Kuli zaradi Karanovića. Nisem tak teleban, bedak in pavliha.

Znano je, da so mnogi policaji trdoglava in omejena družčina, če pa je kdo od njih povrh vsega še dolgoletni ječar, potem je njegova trda glava debela kot prastari zidovi bihaške Kule. Ni čudno, da Jovu Škandalu niti sam vrag ne bi dopovedal, naj spusti Boba. Tudi Bajevo prizadevanje ni nič pomagalo. Jovo je ostal neomajen.

— Gospod Baja, vsa čast ti, odrasel človek si, lahko bi bil profesor ali celo upravnik kaznilnice, toda tega malega ne morem spustiti niti na tvojo besedo.

Strog in trd kot skala je Škandal odvekel Boba do konviktaškega svinjaka, ga porinil vanj, vrgel za njim naročaj slame, odejo in steklenico z vodo, potem pa vrata zaprl z velikansko verigo, ki so jo dijaki nekoč našli pri zapuščenih avstroogrski smodnišnici nedaleč od Bihača.

— Tako, pa sedi. Vsak dan imaš pol ure prostora za sprehod, enkrat na mesec lahko pišeš domov in enkrat na mesec obisk v stražarjevi prisotnosti. Če umreš, bomo tvojo obleko, kovček in ostalo zapuščino izročili tvojim najbližjim sorodnikom.

Ko je Bobo to čul, je zajokal:

— Ojme! Gorje, kje bom pustil svoje kosti!

— Nikar že vnaprej ne stokaj, — ga je poučil Škandal. — Mogoče te bodo prepeljali v Kulo ali pa v banjaluško »Črno Kulo«. Če pa dobiš do smrtne ječe, te bodo odgnali v Zenico, v kaznilnico. Tam morda dobiš celo okove.

— Ojoj! — se začne dreti še bolj glasno. — V Zenico ne grem!

— Kaj bi to, morda ti niti ne bo treba, — ga tolaži Škandal.

Če te na primer obsodijo na vislice, ne bo treba daleč. Odgnali te bodo lepo k prvemu drevesu in te obesili nanj kot kakšna jetra.

— Uhu, hu, kaj me je doletelo! — zatuli mali pobalin.

Jovo je seveda vedel, da takegale malega dečka ne čakajo vislice ne kaznilnica, hotel pa ga je dobra prestrašiti, ker se mu je vse tako zdelo, da se je gizzaliniček grdo pregrešil nad svojimi tovariši, takih ljudi pa ne marajo niti ječarji.

Kasneje so pripovedovali, da je De-De-Ha naščuval Škandala, toda nikoli nismo mogli ugotoviti, koliko je na tem resnice.

Boba je iz čudnega zapora šele zvečer rešil profesor zgodovine Pejan, ki je nadomestoval prefekta. Bobovemu pritoževanju, kako hudo je bilo v svinjaku, se je profesor samo od srca nasmehotal.

— Hudo da je bilo? Hočeš, da ti dam slab red iz zgodovine, a? Si pozabil, kakšne so bile srednjeveške ječe in kako so v njih mučili jetnike? Se spomniš verig, okov, kač, škorpionov? Tu pa bi kvečjemu našli kako bolho.

Ta večer je bil Baja nekam molčec in šele pred spanjem je sklical našo tovarišijo v kot v učilnici in nam predlagal:

— Veste kaj, če kdo ves dan prečepi v svinjaku, mu priimek Petelinček res ne pristoji več. Ste za to, da teje naši nadlogi damo ime Bobo Pujs?«

Seveda smo bili!

(Nadaljevanje)

Pred turistično sezono

Svet za turizem pri okrajnem ljudskem odboru je poslal vsem občinskim ljudskim odborom in turističnim organizacijam okraja Ljubljana predloge in smernice, po katerih naj izdelajo programe turistične izgradnje v letu 1963. V turistični sezoni bo spremljal njihovo delo, dajal smernice in pomoč, ob zaključku sezone pa analiziral dosežene uspehe. Predlogi so bili izdelani na osnovi izkušenj in doseženih uspehov v letih 1961 in 1962. Obsegajo v glavnem naslednja vprašanja: perspektivni razvoj turizma, izgradnja turističnih objektov, turistični promet domačih in tujih gostov, gostinski in trgovinski promet, strokovna izobrazba kadrov in propaganda.

Turistična društva so v dosedanjem razdobju res veliko napravila. Skrbela so za turistično miselnost in vzgojo, razvijala turistično gospodarstvo in krepila turistični promet. Afirmirala so se kot važen družbeni faktor. Zato morajo te organizacije nadaljevati delo kot iniciatorji turistične dejavnosti. Pripravljajo naj ustrezne programe. Organizirajo naj propagando in izvajajo informativno službo. Vzgojajo naj članstvo in ostale prebivalce, posebno našo mladino, v turističnem duhu. Izvajajo naj družbeno nadzorstvo nad turistično dejavnostjo, organizirajo naj turistične prireditve, izlete in potovanja. Važno je analizirati gospodarski uspeh turistične dejavnosti.

Za izvršitev teh nalog naj turistična društva vzgajajo članstvo, občinski ljudski odbori pa naj društva oskrbe s potrebnimi finančnimi sredstvi, da bodo mogla izvajati vse postavljene naloge. Razen tega naj občinski ljudski odbori, katerih področja imajo pogoje za nadaljnji razvoj turizma, predvidijo v svojih statutih poseben svet ali kak drug organ, ki bo proučeval in reševal problematiko turizma. Sveti naj skrbijo za vsklajevanje medsebojnih interesov turizma in ostalih gospodarskih panog. Prizadevajo naj si, da se bo turizem lahko gospodarsko še bolj uveljavil.

Programi turističnega razvoja posameznih predelov naj bodo izdelani po realni presoji in ali odgovarjajo kraji za stacionarni ali prehodni turizem. Upoštevati je vsekakor prometne zveze in komunikacije. Predhodno je treba načelno sprejeti stališče o programu gradnje turističnih objektov. To stališče naj najprej osvoje vsi organi, ki bodo prispevali investicijska sredstva iz družbenih skladov. Pri tem naj se ne gleda samo iz ozkega gledišča turizma, upoštevajo naj se tudi ostale gospodarske panoge, predvsem industrija. Programi naj ne obsegajo samo gostinske, prenočitvene in prehranske objekte. Nujno je potrebno upoštevati kompleksno izgradnjo vseh potrebnih turističnih objektov. Objekti za šport in razvedrilo omogočajo gospodarsko izkoriščanje gostinskih in hoteljskih objektov.

Pri izdelavi načrtov za gradnjo turističnih objektov, ki naj bi služili potrebam domačega turizma, je treba proučiti vprašanje rekreacije. Potrebam primerno je treba graditi turistične objekte. Načrti morajo predvideti, ali bodo služili objekti za enodnevni, tedenski ali za letni odmor. Potrebam primerno je treba predvideti notranjo ureditev, garaže, parkirne prostore, igrišča, športne objekte, kopalnišča in sprehajališča.

Z izgradnjo sodobne ceste od Ljubljane k Jadrano preko naše doline moramo računati in pričakovati vedno večji dotok inozemskih turistov, na kar je treba

že sedaj misliti.

Občinski ljudski odbori naj težijo za tem, da določajo družbene obveznosti gostinskim in turističnim organizacijam tako, da si bodo mogla ustvarjati tudi močne lastne sklade. Na ta način bo omo-

Mala turistična intarzija

Foto Mohar

gačeno, da bodo lahko krepili ekonomsko sposobnost za boljšanje in širjenje svoje dejavnosti.

Kjer je to potrebno, naj občinski ljudski odbori z ustrežno politiko omogočajo ali dopolnjujejo gostinsko mrežo z zasebnimi gostišči. Pri oceni dohodka naj se upošteva poleg nosilca gostinske-

rata v lokalnih vladati red in čistoča. Tudi zunanja ureditev mora biti v vsakem času zadovoljiva. Vsako gostišče mora imeti primeren parkirni prostor in shrambo za kolesa.

Trgovina naj posebno v turistični sezoni skrbi, da bo imela vedno na zalogi dovolj kvalitet-

nega blaga. Na trgu ne sme manjkati kvalitetno sadje in zelenjava. Turistična mreža bi morala v turistični sezoni nujno prilagoditi obratovalni čas potrebam turistov. Trgovci naj imajo na zalogi vedno dovolj spominkov in krajevnih razglednic. Obrtne in servisne delavnice ter delavnice za osebne usluge naj ravno tako prilagodijo obratovalni čas potrebam turistov.

Razen šolskih centrov in zavodov za vzgojo gostinskega strokovnega kadra naj gostinstvo skrbi za strokovno priučevanje kadra na delovnih mestih. Na ta način bi mogli reševati problem pomanjkanja strokovne delovne sile, ker šolski centri in zavodi vzgojijo komaj toliko strokovnega narasčaja, da se lahko krije redni izpad delavcev v gostinstvu.

Zasebne turistične sobe so najcenejša investicija pri povečanju kapacitet za turistične potrebe. Turistična društva naj skrbijo, da bi čim več zasebnikov prijavilo zasebne turistične sobe. V kolikor odda zasebnik turistično sobo na račun utesnjenja lastnega stanovanja, a to je v večini primerov, naj občinski ljudski odbori ne obdavičajo tega dodatnega družinskega dohodka.

Skupno z investicijami in gradnjo turističnih objektov mora stopati tudi turistična propaganda. Nosilci turističnih propagandnih akcij naj bodo turistična društva, ki naj skrbijo za regionalno propagando. Za komercialno propagando naj skrbita gostinska in trgovinska mreža.

Vse navedene naloge naj bi bile priprava za letošnje turistično sezono. Ni jih malo in tudi niso majhne ter lahke. Pri vsem tem je pred nami veliko proslava Zbora poslancev v Kočevju. Zato začnimo takoj z delom, da nas ne bo prehitel čas. Zavedati se pa moramo, da bo trud, vložen v turistično dejavnost, bogato poplačan.

Franjo Matoh

Al' prav se piše šema ali shema

Tako, pa ga ni več! Pusta, namreč. Pa Kurenta (ki so mu Ribničanje radodarno pritaknili še ime Nace!). Ni več februarja (ki je bil tako kratek!), ni več krofov in »flancatov« (pa še koliko jih je bilo!), marsikaterega litrčka ni več, pa tudi mački so se nekam porazgubili! Krepko prekleli pust in pijačo, prisegli, da »ga ne bomo več pili«, na tihem pa že nestrpnost pričakujemo naslednje priložnosti. Kurenta smo pokopali, srečni, da se je vse tako lepo izteklo...

PREOBREMENJEN VLAK

Ribničanje bi ne bili Ribničanje, če ne bi sodelovali v veselem pustnem sprevodu (kot maskare ali pa gledalci). Za to žrtvujejo tudi nekaj ur službe, saj je vendar samo enkrat na leto... Delavski vlak je v terek ob enih le s težavo speljal s postaje v Kočevju, toliko potnikov je imel, nato pa je ves čas do Ribnice prav nadušljivo sopihal, revež...

Nekateri so se jezili, zakaj niso dali več vagonov, kar bi se vsekakor spodobilo, drugi pa menili, da bi Aoto lahko organiziral posebno vožnje — potnikov bi bilo dovolj.

Ze v Lipovcu so se pripodile na vlak prve maskare, tako da se je »ajzenpona« le s težavo odločil za nadaljnjo pot...

KAJ JE PUST?

I, kaj, pust je pust, vseh norcev dan, bo kdo dejal! Ze, v tem je del resnice, toda včasih je bil

pust nekaj povsem drugega. Pustovanje je redke ostanek starodavnih verskih obredov, ki se je v različnih deželah, v različnih krajih ohranil v številnih inačicah. Znan je Münchenski »Oktoberfest«, ko se sicer tako resni in redoljubni Nemci prav nič po nemško razigrava, sodelujejo v karnevalu in sploh počno stvari, ki jih potem obžalujejo celo leto.

Se bolj je morda znan karneval v Rio de Janeiru; ljudje celo leto hranijo denar za nakup karnevalske obleke, da potem nekaj dni veseljačijo; marsikdo pri tem izgubi življenje (Film Črni Orfej!) Pri nas so znani ptujski karneval, Kurenti na Štajerskem, »gostivanje«, karneval v Litiji, ribniški karneval itd...

Pust je torej ostanek starodavnega obreda, ostanek praznovanja prihoda pomladi, ko odhaja mračna, mrzla zima in se poraja mlado sonce, mladost, veselje. Kurent je bil včasih bog veselja, pomladi in pijače...

AL' PRAV SE PIŠE ŠEMA ALI SHEMA?

Slovenci imamo šeme (maskare) in sheme (načrt, oris, skica), Hrvatje pa našo shemo pišejo in izgovarjajo šema. Tako včasih človek niti ne ve, kaj je šema, »šema« ali »shema«, zato raje ostanimo pri maskari...

Ves predpustni čas (ki ga lahko vsak prilagodi potrebi in željam) hodijo od hiše do hiše bolj ali manj duhovito opravljene maskare, zabavajo ljudi in nabirajo lepo zapečene pustne krofe. Ljudje jih radi vidijo, saj vnašajo v njihove domove veselje, smeh...

L'DI JE BLU PA TULKU,

D' SE JE KAR TRLU ...

Redkokdaj se zbere v Ribnici toliko ljudi, kakor ob pustu (in naslednji dan, ko pokopavajo siromaka Naceta Kurenta)! Pridejo od vsepovsod, posebno še, če se obeta lepo vreme...

Letos jih je blu tülku, d' s e je kar trlu, da se je sprevod komaj stlačil skozi trg. Ze dolgo pred napovedano uro so postavili po pločnikih ali pa viseli z oken v nadstropjih ter nastavljali premrle kosti toplemu soncu, čakali in od časa do časa skočili v gostilno. In potem, točno ob

(Konec na 10. strani)

Konkurenčni doma in v inozemstvu

(Nadaljevanje s 5. strani)

Za proizvode ITAS je zanimanje tudi v inozemstvu, a zunanji trg podjetja nima obdelan. Tudi naša izvozna podjetja še ne obdelujejo trga sistematično. Do prodaja v inozemstvu pride torej bolj zaradi interesa zunanjih kupcev, kot pa zaradi obdelave trga. Prav zaradi tega podjetja ne more tudi predvideti, koliko bo približno letos izvozilo. Letošnji izvoz bi se lahko gibal po predvidevanjih med 300.000 in 700.000 dolarji. Podjetje se prav zdaj dogovarja z inozemskimi kupci, ne ve pa, če bodo pogodbe o prodaji tudi sklenjene.

UGODNA PONUDBA, KI JE NISO MOGLI SPREJETI

Pred kratkim je dobilo podjetje ITAS ponudbo, naj bi izdelalo polprikolico za prevoz butana. Pogoji so bili ugodni in podjetje bi jo z veseljem sprejelo — toda pomanjkanje strokovnih ljudi, ki bi bili sposobni izdelati načrte za tako polprikolico, ni dovoljevalo podpisa pogodbe. V konstrukcijskem oddelku podjetja je namreč trenutno le 7 konstruktorjev (od tega 1 inženir). Proizvodnja podjetja pa je taka, da je napredek podjetja odvisen predvsem od konstrukcije. Če konstrukcija spremlja razvoj svoje panoge in tudi ostalega gospodarstva doma in v svetu, bo podjetje delalo proizvode, ki jih trg potrebuje oziroma zahteva. Po planu se bo konstrukcijski oddelk podjetja že letos povečal na 23 ljudi (14 jih dobe iz večerne srednjetečnišne šole). Kader za konstrukcijo ima podjetje že delno zagotovljen, delno pa je prihod strokovnjakov odvisen tudi od tega, če bo podjetje imelo na razpolago stanovanj.

Vprašanje družbenih služb

(Nadaljevanje s 4. strani)

dali konkretne predloge za dokončno formulacijo statuta.

Tilka Kovačević je še enkrat poudarila resen problem pomanjkanja kadrov v šolah, saj primanjkuje predvsem učiteljev z višjo in visoko izobrazbo. Ne moremo namreč zahtevati kvalitetno delo v šolah, če nimamo dovolj kvalificiranih predavateljev! (Na šoli M. Bračiča imajo skoraj 90 ur pouka matematike na teden in le enega matematika!). Predlagala je tudi, naj bi ObLO prenesel skrb za kadre na centralne šole.

Delegat iz Dolge vasi je opozoril na težave političnega dela na vasi. Veliko ljudi, ki dela v organizaciji, je z delom preobremenjenih, na koncu pa nimajo kaj pokazati. Potrebna bi bila tudi

Izbira poklica je težka

Učenci in učenke, ki hodimo v šolo zadnje leto, moramo že sedaj misliti, kam bomo šli po končanem pouku; bomo ostali na kmetiji ali pa si izbrali kakšen poklic. Izbira poklica je zelo težka naloga, kajti poklic si izberemo za vse življenje.

Pri tem nam je v Velikih Laščah pomagala poklicna svetovalka iz Ljubljane; skoraj vsak se je odločil za nek poklic. Seveda ni nujno, da ostane pri prvi odločitvi; saj je do konca šolskega leta

še precej časa za premislek. V prvi vrsti pa moramo imeti v spričevalih dobre ocene, saj z nezadostnimi ne bomo prišli nikamor. T. I., 8. r., Velike Lašče

8. MAREC V PREDGRADU

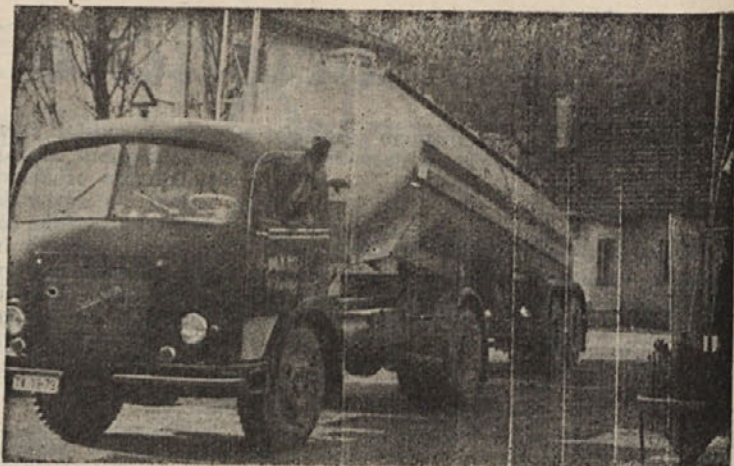
(Š.) — V nedeljo so se sestale predgrajske žene in se pogovorile o letošnji proslavi dneva žena — 8. marca. Sklenile so, da bodo praznik kar najlepše praznovala, na kar se pripravljajo že sedaj.

VSAK PETI ČLAN KOLEKTIVA V STANOVANJU PODJETJA

Kljub temu, da približno vsak peti član kolektiva stanuje v stanovanju podjetja, še vedno ni rešen stanovanjski problem vseh zaposlenih. Letos bi podjetje potrebovalo vsaj še 20 stanovanj. V zadnjih dveh letih je podjetje zgradilo 22 stanovanj iz lastnih sredstev. Podjetje je zaprosilo za kredite za nakup stanovanj pri občinskem stanovanjskem skladu, kjer so jim že obljubili pomoč, in pri republiškem, od katerega še niso prejeli odgovora.

Podjetje namerava letos iz lastnih sredstev zgraditi še sanitarne prostore in garderobe.

* Povsem razumljivo je, da je med hitrim povečanjem proizvodnje ter med izgradnjo podjetja kdaj »zaškripalo«, da so se pojavljale razne težave, ki pa so jih s

Nova cisterna gre na pot...

prehodom na redno proizvodnjo v glavnem odstranili. Uspešno so se prebili tudi skozi lanske težave, ki so zajele skoro vso panogo strojegradske. Pričakujemo lahko, da bo delovni kolektiv, ki se je

doslej uspešno boril za razvoj in napredek podjetja (napredek so dosegli v glavnem brez večje zunanje pomoči), tudi v naprej uspešno gospodaril.

Jože Primc

Al' prav se piše šema ali shema

(Nadaljevanje z 9. strani)

napovedani uri se je pričel s polurno zamudo veseli pustni karnevalski sprevod, ki je resda trajal samo pol ure, večinoma pa so ga prav po ribniško raztegnili in razširili do naslednjega delovnega dne...

Z LADJO NA MARS IN Z LONČENIM KANONOM NAD KOČEVJE

Kaj smo videli v sprevedu? Predvsem množico fotografov, ki so posneli vse, kar jim je prišlo pred aparat. Videli smo »Polarno raziskovalno postajo Dolenja vas« (splošno tesarstvo Slanc) — lično weekend hišico, primerno za le-

tovanje ob morju ali v planinah, lahko pa jo tudi predelamo v garažo. Gusarsko ladjo (Hrast iz Dolenje vasi) in v kavbojce oblečene gusarje, tradicionalno ribniško »plehmuziko«, črnice (in črnke!), opice iz živalskega vrta, tradicionalni ribniški lončeni kanon (letos je bil nov, večji — pač v novih okoliščinah — na njem pa je pisalo: V borbo za komuno — iz previdnosti komaj vidno) itd. Kovinarji so izdelali protiavionski top in z njim porušili skoraj pol Ribnice, duhovito pa so si privoščili tudi problem razorožitve.

Skratka, vsega je bilo dovolj, le objubljeni Noetove barke ni bilo. Verjetno zato ne, ker ni bilo poplav, pa so jo raje predelali v hotel (ki ga Ribnica tako krvavo potrebuje).

ZNAMENITI KONJI

V svetovni zgodovini sta najbolj znamenita dva konja (pravzaprav trije, če prištejemo še konja angleškega kralja Edvarda!), namreč veliki leseni konj iz Troje, s pomočjo katerega so Grki

po desetletnem obleganju le zavzeli Trojo, in pa ribniško »kumrnok« kljuse, ki se je komaj naučilo jesti »oblance«, pa je poginilo. Tuči tega smo lahko videli v sprevedu...

NEUMRLJIVI NACE

Nace Kurent, neumrljivi simbol veselja in pijače, vsako leto umre (kaj ne bo, ko pa se ga v pustnih dneh do smrti nacuka!), toda vsako leto je ob pustu spel med nami. Prav zaradi tega ga imamo tako radi, prav zato potučijo Ribničanje za njim v sredo, ko nastopi »kleštra«, dan žena, toliko solza (da bi zaradi poplav skoraj bila potrebna Noetova barka). Z največjimi častmi (kot bi bil dolgoletni častni župan) ga pospremo na njegov zadnji poti in ga potem z mostu (ki so ga nekoč Ribničanje tako uspešno zmerili!) vržejo v Bistrico. In prav voda, v kateri mora Nace Kurent prebiti celo leto, mu ni všeč in se vedno znova vrne. Če bi ga pokopali v reki vina, ga verjetno ne bi videli nikdar več!

F. Grivec

Žalil me je

Ze dolgo sem natakara, zato se mi je že večkrat primerilo (kakor tudi ostalim natakarjem in natakaricam), da so me pijanci psovali. Menili smo, da moramo pač v našem poklicu marsikaj preslišati, posebno pa še od neizobraženih ali manj izobraženih gostov.

Preteklo soboto pa me je opsoval v kavarni »Zvezda« v Kočevju, kjer delam, človek, od katerega kaj takega ne bi pričakovala. To je bil kočevski inženir S. R. Že približno pol ure po obratovnem času me je zmerjal, da sem lena, ker se mi ga ne ljubi postreči, da sem... (besedo smo zaradi grobosti izpustili — op. ur.) itd. Od inženirja kaj takega res nisem pričakovala.

Mislil, da natakara ali natakara, ki dela tudi po 24 ur skupaj, posebno pa če je to ženska, ne zasluži, da bi jo kdo tako zmerjal. Mene in moje sodelavce je bilo sram, da smo morali slišati take grde besede. Posebno pa je ponižujoče, da žalijo prav strež-

no osebe, ki se trudi in dela ta krat, ko se drugi zabavajo. Ljudje ne samo, da ne znajo dovolj ceniti našega poklica, našega dela, ki je posebno težko ob raznih prireditvah, ampak nas celo žalijo. Tudi gostinci živimo v socialistični Jugoslaviji, zato želimo, da bi tudi nas in naše delo spoštovali.

Natakara V. O.

Mladini potrebna pomoč

(K) — Pred kratkim je bil v Banja loki sestanek, kjer smo največ govorili o problemih in delu mladine. Naša mladina je bila do nedavnega zelo delavna, za kar ima več priznanj, zadnje čase pa jo vse manj opažamo. Preprosto zato, ker je ni — odhaja v mesto. Prav tej mladini bi morala podjetja posvetiti več pozornosti, saj največkrat ni vključena v nobeno organizacijo. Mladincem, ki ostanejo doma, pa bi moral bolj pomagati obč. komitej ZMS, prav tako pa tudi vaški KO.

Še o pionirskem srečanju

Kakor smo že poročali, je bilo v nedeljo, 16. februarja zelo živo na pobočju Mestnega vrha. Ker zaradi množine tekmovalcev nismo mogli takoj izračunati uspehov, dajemo danes drugi del poročila o tej množični prireditvi.

Poleg občinskih reprezentanc pionirjev Kočevja in Ljubljane-center so tekmovali posebej še mlajši pionirji iz šole »Jože Šeško«. Tekmovalo jih je skupno 35 v treh starostnih skupinah na različnih tekmovalnih progah.

Uspehi v slalomu so:
Starejši pionirji: 1. Tadič Albert 8,4 sek., 2. Poje Ivan, 9,7 sek., 3. Kovač Ivan 9,9 sek.;

Mlajši pionirji: 1. Smola Dušan 7,2 sek., 2. Murko Pepi 7,3 sek., 3. Šalihar Jože 7,8 sek.;

Najmlajši: 1. Šercer Dušan 8,1 sek., 2. Mikuš Dušan 9,7 sek., 3. Klun Bogo 10,7 sek.

Popoldan je bilo veliko sankarsko tekmovanje. Skupno je nastopilo 99 pionirjev in pionirk, od

tega iz Kočevja 45 pionirjev in 32 pionirk.

Skupinsko so zmagale občinske reprezentance Kočevja.

Pionirke:
Kočevje — (Hribar, Namlih, Čuček) 10,09 sek.;

Ljubljana (Tratar, Strekel, Šibila) 12,75 sek.

Pionirji:
Kočevje (Zakrajšek, Klun, Hribar) 9,38 sek.;

Ljubljana — (Suštaršič, Belina, Žitko) 11,54 sek.

Uspehi posameznikov kočevskih šol za prvih 5 tekmovalcev z navadnimi sankami:

Pionirji (nastopilo 45 tekmovalcev): Zakrajšek Marjan 3,06 — »M. Bračič«; Klun Ivan 3,11 — »M. Bračič«; Hribar Milan 3,21 — »J. Šeško«; Levstik Milan 3,22 — »M. Bračič«; Ogrinc Ivan 3,51 — »M. Bračič«.

Pionirke (nastopilo je 32 tekmovalk): Hribar Irena 3,32 »Jože Šeško«; Namlih Marica 3,34 — »M. Bračič«; Čuček Majda 3,43 — »J. Šeško«; Dejak Ivanka 3,44 — »Mirko Bračič«; Kovač Elza 3,50 — »Jože Šeško«.

Pionirji — tekmovalne sani: Janežič Stane 2,50 — »M. Bračič«; Kajtna Milče 3,10 — »M. Bračič«;

Salamon Branko 4,51 — »M. Bračič«.

Iz teh skromnih podatkov je razvidno, da je mladina temeljito izkoristila letošnjo, za zimski šport ugodno zimo in se naučila svežega zraka in novih moči za drugo šolsko polletje, ker bo treba tudi v šoli še marsikaj popraviti, da bodo tudi velike počitnice še bolj vesele in brezskrbne, kot so bile zimske.

Vsem pionirjem in pionirkam gre za uspeh in množično udeležbo vsa pohvala in priznanje, prav tako pa tudi vsem starejšim tovarišem in tovarišicam, ki še vedno vneta in skrbno delujejo pri telesni vzgoji mladine in pionirjev.

A. Arko

Pionirske igre 1963-64

Ze nad dva meseca traja obdobje novih pionirskih iger »Ljudsko tehniko mladini«, katerih glavna naloga je okrepiti delovanje in tekmovanje pionirjev v delu in programu ljudske tehnike, v Kočevski občini pa smo še vedno na mrtvi točki.

Občinska zveza prijateljev mladine Kočevje se trudi, vendar brez uspeha. Zakaj? Zveza ne more zganiti vseh organizacij, katerim bi morala biti skrb za šolsko mladino osnova dela. Res da je tu v vprašanju amatersko delo, ki zahteva veliko časa, je pa brez osebnih koristi, vendar ne gre samo za otroke članov društev, temveč tudi za svoje lastne otroke in ni mogoče dobiti ljudi, ki bi sodelovali. Dvomimo, da je staršem vseeno, ali se njihov otrok v prostem času izpopolnjuje v tehniki ali pa pohajkuje po ulicah in prihaja pod vpliv slabe družbe.

Vsem je znan vzrok, zakaj je v Kočevju ljudska tehnika zamrla. To je bilo že pred leti in se na

ta vzrok ne moremo več izgovarjati ali celo z njim opravičevati trenutno mrtvilo. Znano pa nam je tudi, da je razvoj in obseg tehnike v Kočevju tako napredoval, da imamo v društvu inženirjev in tehnikov celo nad 200 članov!

Zveza prijateljev mladine ima velike težave, kako priti do ustreznega odbora za izvedbo iger. Zavedati se moramo, da so to igre tehničnega značaja in organizacijo ni možno prepustiti komur koli, če želimo imeti vsaj

minimalne uspehe. Za sestavo odbora za izvedbo pionirskih iger je odgovoren in zadolžen občinski odbor ljudske tehnike Kočevje, kar je bil sklep republiškega odbora. Iz časopisov povzemamo, kakšne programe so izdelali že odbori v drugih občinah, pri nas pa še niti odbora nimamo. Kdo bo nosil odgovornost za tak odnos do naših najmlajših? Se je čas, da nadomestimo zamujeno, vendar je treba ukrepati hitro.

A. Arko

Zakaj ne Osilnica-Kočevje-Ljubljana?

Osilnica ima preko Kočevja le posredno avtobusno zvezo z Ljubljano. Če Osilničani potujejo v Ljubljano, morajo presedati na Brodu na drug avtobus.

Na progi Brod-Kočevje vozita dva avtobusa podjetja Avto skoraj istočasno. Prvi (Osilnica-Kočevje) ima popoldan eno uro prednosti, ki jo do Broda izgubi, ker

mera počakati avtobus iz Ljubljane. Se izplača vzdrževati na te progi dva avtobusa? Res je večkrat, predvsem ob sobotah in praznikih, naval, kar bi lahko rešili z rezervnimi vozili ali posebnimi vozniki. Z uvedbo proge Osilnica-Ljubljana bi podjetje pridobilo še en avtobus! Morda bi lahko podaljšali progo iz Broda do Delnic, drugi avtobus pa bi vozil iz Osilnice v Ljubljano.

O vsem tem bi veljalo razmisliti in odločiti v korist potnikov. Dobro bi tudi bilo, če bi podjetje uvedlo na vseh progah redne nedeljske vožnje, saj veliko ljudi potuje tudi ob nedeljah.

Mnogi se iz Osilnice vozijo v Ljubljano z avtobusom SAP-Turista, ki vzdržuje avtobusno zvezo Gerovo-Ljubljana preko Zamosta, Čabra in Prezida. Kaj bi ne bilo bolje, če bi se ti potniki vozili v Ljubljano preko Kočevja?

-ip

Ustanovljen sklad za borce

Na zadnji seji je občinski ljudski odbor sprejel še odlok o ustanovitvi sklada za borce, potrdil pa je tudi poročilo o razdelitvi sredstev za preventivo, ustvarjenih pri medobčinski zavarovalnici Novo mesto.

Silverij Pakiž

Ribniška dolina je zopet izgubila markantno osebnost naprednega slovenskega intelektualca starejše generacije. Kot žrtev kratke zahrbtni bolezni nas je za vedno zapustil Silverij Pakiž, sodnik Vrhovnega sodišča LRS.

Rodil se je 1894. v Ribnici. Pravno fakulteto je končal po prvi svetovni vojni v Zagrebu. Z njim smo izgubili odličnega pravnega strokovnjaka in družbenega delavca ter vztrajnega borca za nacionalno in socialno osvoboditev delovnega človeka. Kot dijak in študent je bil odličen telovadec in eden najsposobnejših vodnikov telovadnega društva »Sokol« Ribnica in Narodni dom Ljubljana.

Okupacija ga je zatekla kot sodnika okrožnega sodišča v Novem mestu. Italijani so ga večkrat zaprli, 1942 pa odpeljali na Rab. Po razpadu Italije se je vrnil v Novo mesto in se ponovno vključil v osvobodilno borbo. Kot izvoljeni delegat za takratno novomeško okrožje se je udeležil leta 1943 Kočevskega zbora. Poleg važnih funkcij v OF je bil tudi referent komisije pri predsedstvu SNOS za ugotavljanje zločinov okupatorja in njegovih pomagačev ter je kasneje postal tudi načelnik sodstva pri SNOS. Kot se je ta odsek ob osvoboditvi preimenoval v Ministrstvo za pravosodje, je bil tov. Pakiž imenovan za pomočnika ministra. 1947. je bil izvoljen za sodnika Vrhovnega sodišča LRS, kjer je deloval na civilnem sektorju vse do prerane smrti.

Obširno je bilo njegovo delovanje. Med pravniki je nastala velika vrzel. Tudi Ribničani so izgubili vedno živahnega, nesebičnega in iskrenega tovariša, ki je tako rad prišel v svoj rojstni kraj in preživel med domačimi lovec nekaj uric prepotrebne oddiha v objemu gozdov Velike gore. Zalosten je bil trenutek, ko se je sklonil nad grob prapor ribniške lovske družine in je v zadnji pozdrav zadel lovski rog.

Kot svetel vzor domačina ga bomo ohranili Ribničani v trajnem spominu.

A. Arko

Gasilci v Strugah

so imeli prejšnjo nedeljo občni zbor. V preteklem letu so imeli več vaj, 9 mokrih in 7 suhih, enkrat pa so sodelovali tudi pri gašenju požara v Tisovcu.

V društvu so predvsem mladi fantje in moške, ki so resno oprijeti za delo. Imajo pa precej te-

žav; nimajo še dovolj oblek, čelad in druge opreme. Letos bo tudi treba popraviti gasilski dom, vendar pa jim za vse to primanjkuje denarja. V društvo bo tudi treba vključiti več mladih ljudi.

-mir

OJ TA POSTAJA!

Na zadnjih zborih volivcev in seji občinskega ljudskega odbora Kočevje je tekla razprava tudi o neurejeni avtobusni postaji v Kočevju. Postaja pozimi ni ogrevana, nima sanitarij itd. Razen tega pa bi morali imeti potniki med zadnjo odjugo čolne (ali pa posebno srečo), če bi se hoteli kolikor toliko suhi prebiti do avtobusne postaje. Podjetje bi pa že moralo malo bolj skrbeti za svoje potnike, mar ne?

Gradnja vodovoda

(J. Š.) — Na zadnjem sestanku SZDL in krajevnega odbora v Predgradu, ki so se ga udeležili tudi tovariši iz Kočevja, so med drugim razpravljali o predgradskem vodovodu. Speljan je le do srede vasi, vaščani pa so predlagali, naj bi ga napeljali do konca vasi. Ljudje bi sami skopali kanal in ga potem zasuli. Vodna skupnost iz Kočevja pa naj bi poskrbela za ostalo.

»SLANI OCVIRKI« V OSILNICI

Prosvetno društvo Osilnica je priredilo v nedeljo, 24. II. vesele prizore Marjana Marinčja z naslovom »Slani ocvirki«. Rekordno število obiskovalcev kolikor jih dvorana v Osilnici še ni sprejela, je nagradilo igralce z večkratnim aplavzom. S programom so bili ljudje zelo zadovoljni. Tako je Prosvetno društvo zopet zaživelo. Letos ima v programu še več prireditev.

Predstavo je uspešno režirala uditeljica Štimčeva.

go.

OBJAVA

V smislu zakona o volivnih imenikih obvešča ObLO Kočevje vse prebivalce, volivne upravičence in vse tiste, ki bodo do 20. marca 1963 dopolnili 18 let, da se na pristojnih matičnih uradih v Kočevju ali na odseku za notranje zadeve, soba št. 50-II, priglasi za vpis v stalni volivni imenik najkasneje do 20. marca 1963. Volivci, ki so se v območju občine in v mestu Kočevju selili v nova bivališča, naj takoj prijavijo spremembo.

Občinski ljudski odbor Kočevje
Odsek za notranje zadeve

ta teden za vas

KOČEVJE

Poročili so se: Marolt Franc, žagar z Brega pri Kočevju 16, star 32 let in Henigman Silva, delavka iz Stare cerkve 21, stara 26 let; Mrvar Alojz, voznik iz Kočevja, Trg svobode 2, star 25 let in Meglen Marija, trgovska pomočnica iz Kočevja, Trg svobode, stara 17 let; Gostečnik Alojz, rudar iz Kočevja, Rudnik 23, star 19 let in Nusdorfer Jožica, pletiljska delavka iz Salke vasi 110, stara 16 let.

V Ljubljani so se poročili: Grebenec Andrej iz Kočevja, Trg svobode 21, star 30 let in Lenassi Marija iz Kočevja, Roška cesta 54, stara 23 let.

Humar Stanislav iz Ljubljane, Prešernova 30, star 27 let in dr. Rade Gabrijela iz Kočevja, Ljubljanska cesta 15, stara 27 let.

Rodile so: Kotar Marija, gospodinja iz Kočevja, Reška cesta 7 b — deklico; Ambrožič Franciška, uslužbenka iz Kočevja, Trg svobode 21 — deklico; Žagar Olga, delavka iz Klinje vasi 14 — dečka.

V Ljubljani so rodile: Kocjan Angela iz Salke vasi 38 — dečka; Kovač Olga iz Kočevja, Kolodvorska 13 — dečka; Pugelj Jožefa iz Potiskavca 9 — dečka.

V Novem mestu je rodila Matjeka Greti, delavka iz Kočevja, Ljubljanska cesta 41 — deklico.

RIBNICA

Poročili so se: Indihar Stefan, kmet iz Bukovice 26 in Osvald Angela, tkalka iz Sajeveca 9; Lukič Jakov, delavec iz Bukovice 4 in Jevšek Angela, delavka iz Ribnice 64.

Rodili sta Lovšin Milena, gospodinja iz Goriče vasi 78 — deklico; Ogrinc Amalija, gospodinja iz Brež 1 — deklico.

Umrli je Ilc Leopold, kmet iz Goriče vasi 24, star 74 let in Pakiž Angela iz Brega 26, stara 37 let.

OSILNICA

Rodila je: Žagar Vilma, trgovska pomočnica iz Osilnice 14, — dečka.

Umrli sta: Kovač Jožefa, kmetovalka iz Osilnice 28, stara 72 let; Turk Anton, kmetovalec iz Belice 5, star 81 let.

DRAGA

Rodila je: Brinšek Mihaela, gospodinja iz Lazca 26 — deklico.

DOLENJA VAS

Rodila je Kromar Franciška, uslužbenka iz Dolenje vasi 123 — dečka.

KUPIM

Kupim rabljeno kuhinjsko in sobno pohištvo. — Leopold Torbar, Itas Kočevje.

NAJDENO

Na cesti pri Petrolu sem našel verige za Fiat-600. Lastnik jih dobi pri Tonetu Gorenjcu, Ljubljanska 53.

NAJDENO

V Kolodvorski ulici v Kočevju je bila najdena ura znamke Start. Lastnik jo dobi na upravi Novic. Na upravi imamo tudi najdene naočnike.

PREKLIC

Podpisana Indihar Neža iz Bukovice št. 23 preklicujem neresnične besede, ki sem jih izrekla pred sosedami proti Indihar Stefanu in njegovi materi iz Bukovice št. 26 ter se zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Indihar Neža, Bukovica 23

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše dobre, nepozabne mame in stare mame

FRANČIŠKE PEČEK

z Gore

se iskreno zahvaljujemo za neprestano pomoč med njeno boleznijo dr. Cirilu Kumlju in ostalem osebju Zdravstvene postaje Sodražica. Lepa zahvala tudi vsem, ki so nam v najtežjih urah stali ob strani in jo spremenili na njeni zadnji poti.

Zalujoči sinova Slavko in Franček, hči Fanči z družinami ter ostalo sorodstvo.

Obvestilo

Kadrovska služba Splošnega gradbenega podjetja »Zidar« Kočevje obvešča, da bo marca 1963 začela sprejemati delavce in to:

- gradbene delavce
- kvalificirane zidarje
- kvalificirane tesarje
- skladiščnika za sektor Ljubljana
- učence za gradbeništvo in na priučevanje tistih, ki nimajo pogojev za učence.

Prosimo vse, ki se želijo zaposliti in ki imajo pogoje po zakonu o delovnih razmerjih, da se pisмено ali osebno prijavijo kadrovske službi podjetja, kjer bodo dobili vsa potrebna pojasnila. Prosimo vse zainteresirane, da se pravočasno prijavijo, ker bo podjetje začelo sprejemati delavce iz drugih krajev in republik.

SGP »ZIDAR« KOČEVJE

OBVESTILO

Delavski svet in upravni odbor Splošnega gradbenega podjetja »Zidar« Kočevje obveščata, da v letu 1963 ne bosta reševala niti odgovarjala prošilcem za materialno in finančno pomoč, ker so sredstva skladov podjetja v celoti angažirana.

SGP »ZIDAR« KOČEVJE

RAZPIS

OBRATNO PODJETJE »OPREMA« KOČEVJE

RAZPISUJE

prosto delovno mesto

FAKTURISTA(KINJE)

Pogoji: srednješolska izobrazba z večletno prakso. Plača po pravilniku o delitvi čistega dohodka podjetja. Pismene ponudbe pošljite na upravo podjetja. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

SPORED RTV LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

SOBOTA, 2. MARCA: 8.05 Postarček v mladinski glasbeni redakciji — 9.25 Arije iz Mozartove

opere »Čarobna piščalca« — 10.55 Vsak dan nova popevka — 11.00 Pozor, nimaš prednosti! — 12.05 RKU — inž. Rado Linzner: Razvojna pot, težave in naloge naših semenskih podjetij — 14.05 Iz domačega repertoarja orkestra Slovenske filharmonije — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 18.10 Trije znameniti operni finali — 20.00 Novo v studiu 14 — 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 3. MARCA: 8.00 Mladinska radijska igra — Friedrich Feld: Nepotrpežljivi Ibrahim — 9.05 Dopoldanski sestanek ob zabavni glasbi — 10.00 Še pomnite, tovariši... — 10.30 Matineja simfoničnega orkestra RTV Ljubljana — 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, I. 13.30 Za našo vas — 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, II. — 16.00 Humoreska tega tedna — Ring Lardner: Kar zadeva genije — 17.15 Radijska igra — Niko Kuret: Erazem iz Jame — 18.30 Športna nedelja — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Izberite svojo melodijo — 22.15 Skupni program JRT, studio Ljubljana.

potoku. V nedeljo, 10. III, na Travi in v Podpreski.

Sovjetski barvni film »Na Tihem oceanu« v soboto, 9. III, v Dolgi vasi. V nedeljo, 10. III, v Lazih, v Vimolju in v Mozlju.

Vstopnice prodajajo pol ure pred predstavo. Odgovorne predstavnike v krajih, kjer predvajamo filme, prosimo, da poskrbijo za urejen in zatemnjen prostor. Vsem gledalcem je brezplačno na voljo napisana vsebina filma z oceno.

»NOVICE«

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva občin Kočevje in Ribnica, Izdaja CZP »Kočevski tisk« Kočevje. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik France Grivec. Uredništvo in uprava: Kočevje, Ljubljanska 14/a. Telefon uprave in uredništva 389. Letna naročnina 800 din, polletna 400 din in jo je treba plačati vnaprej. Z inozemstvom 2000 din oziroma 3 ameriške dolarje. Tekoči račun 600-27-1-265 pri NB podružnica Kočevje

K I N O

KOČEVJE: od 1. do 3. marca nemški barvni film »Gračina strahov«, 4. in 5. marca ameriški barvni film »Velika dežela«, 8. in 10. marca ameriški barvni film »Nuna«.

RUDNIK: 2. in 3. marca francoski barvni film »Njeno življenje«, 9. in 10. marca romunski film »Halo, napačna zveza«.

RIBNICA: 2. in 3. marca italijanski film »David in Goliat«, 9. in 10. marca ameriški barvni film »Preko planin divjega zahoda«.

SODRAŽICA: 2. in 3. marca francoski film »Moderna devica«, 9. in 10. marca angleški film »Sinovi in ljubimci«.

VELIKE LAŠČE: 2. in 3. marca ameriški film »Pogumni in smeli«, 9. in 10. marca francoski barvni film »Brez družine«.

STARA CERKEV: 2. in 3. marca ameriški barvni film »Dve ljubezni Eddy Duchina«.

DOBREPOLJE: 2. in 3. marca mehiški barvni film »Pesem upornika«, 6. marca italijanski film

»Priatelj gangsterjev«, 9. in 10. marca ameriški barvni film »Sedmo Simbadovo potovanje«.

PREDGARD: 2. in 3. marca nemški film »Danes se ženi moj mož«, 9. in 10. marca ameriški film »Ob 3.10 za Jumo«.

LOŠKI POTOK: 3. marca francoski film »Kockar«, 10. marca ameriški barvni film »Zbogom orožje«.

BROD NA KOLPI: 3. marca nemški barvni film »Kralj čardaša«, 10. marca ameriški barvni film »Mačka na vroči pločevinasti strehi«.

POTUJOČI KINO DU

Slovenski film »Veselica« v soboto, 2. III, ob 19. uri v Koprivniku. V nedeljo, 3. III, ob 13.30 v Banja loki, ob 16. uri v Fari in ob 19. uri v Kužlju.

Poljski film »Vlak« v soboto, 2. III, ob 19. uri v Starem logu, V nedeljo, 3. III, ob 16. uri v Strugah in ob 19. uri v Livoldu.

Jugoslovanski film »Akcija« v soboto, 9. III, ob 19. uri v Črnem